

ยุทธศาสตร์การพัฒนายั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน

เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

สารบัญ

สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญรูปภาพ	ค
1. เมืองกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	1
ที่มาและความสำคัญ	1
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จะสนับสนุนเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไรบ้าง	1
โครงการแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย	3
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย	3
กระบวนการวางแผนการขับเคลื่อน SDGs เพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	8
2. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์: ข้อมูลฐานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ	11
ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	11
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลฐานตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน สำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	12
ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการกับเทศบาลและภาคีพัฒนา	22
สรุปประเด็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	28
3. แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเด็นเป้าหมายของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	29
● ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง	29
● ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน	35
● ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว	42
4. แนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์	49
การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์กับแผนงานของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	49
การสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน กับแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ	56

ภาคผนวก

สารบัญตาราง

1.1	รายละเอียดตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	5
2.1	ช่วงอายุและจำนวนประชากรเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	11
2.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลฐานตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมือง ยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	13
4.1	ความสอดคล้องของแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่น และเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน	51
4.2	การวิเคราะห์ความสอดคล้องของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน กับยุทธศาสตร์ การพัฒนาเมืองเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	52

สารบัญภาพ

1.1	ตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน แบ่งตามองค์ประกอบเมืองยั่งยืน	4
3.1	ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2562	30
3.2	ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กและจำนวนวันที่มีค่าเกินค่ามาตรฐาน ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2557 - 2562	31
3.3	หลักการทำ safety zone	33
3.4	ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดการเผา	34
3.5	ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานักเรียนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2561	36
3.6	ตัวอย่างโรงเรียน Partnership School	39
3.7	โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จังหวัดบุรีรัมย์	40
3.8	โรงเรียนมอวาคี จังหวัดเชียงใหม่	41
3.9	โครงการรับรองที่พักและร้านอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	45
3.10	ตลาดชุมชนเชียงใหม่อาหารปลอดภัย	46
3.11	ตลาดสุขใจ จังหวัดนครปฐม	47

1. เมืองกับการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน

1. เมืองกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มาและความสำคัญ

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 ผู้นำจากประเทศสมาชิกสหประชาชาติ 193 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ได้ร่วมรับรอง ‘วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030’ ซึ่งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) 17 เป้าหมาย ที่สังคมโลกต้องบรรลุร่วมกันในอีก 15 ปีข้างหน้า เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการและครอบคลุมทั่วถึง จนถึงปัจจุบัน มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องของภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะเมื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้รับการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และกำหนดอยู่ในรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 65 ที่กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติต้องมีการบรรจุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนของประเทศไทยที่ผ่านมา ยังคงอยู่ในระดับหน่วยงาน ส่วนกลางเป็นหลัก ทั้งที่การดำเนินงานเพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืนนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และภาคีการพัฒนาในระดับเมืองจะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่สำคัญ อปท. เป็นทั้งผู้ตัดสินใจเชิงนโยบาย และผู้ผลักดันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นระดับของการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดในการเชื่อมโยงเป้าหมายระดับนานาชาติกับชุมชนท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์ความรู้ที่สามารถสนับสนุนผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการปฏิบัติในระดับท้องถิ่น รวมถึงการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและกระบวนการพัฒนาเมืองในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการประยุกต์ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นระบบต่อไป

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จะสนับสนุนเมืองและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไรบ้าง

- **SDGs ตอบสนองต่อความท้าทายของเมืองในปัจจุบัน** การพัฒนาเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อความท้าทายในการบริหารจัดการ ทั้งด้านคุณภาพชีวิต ความเท่าเทียมทางสังคม และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม SDGs มีความครอบคลุมถึงประเด็นการพัฒนาเหล่านี้ ซึ่งจะเสริมสร้างผลลัพธ์การพัฒนาที่ยั่งยืน
- **SDGs สนับสนุน ‘แผนงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน’ สำหรับผู้นำท้องถิ่น** กรอบการทำงาน SDGs ตอบสนองต่อสิ่งที่ท้องถิ่นต้องการอย่างเป็นสากล จึงสามารถเป็นแผนที่นำทางที่เป็นรูปธรรมในการสร้างการพัฒนาที่สมดุล

- **SDGs สนับสนุนความร่วมมือกับภาคีต่าง ๆ รวมถึงความร่วมมือนอกขอบเขตเมือง** SDGs สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพันธมิตรต่าง ๆ และการระดมความสามารถของผู้ขับเคลื่อนทั้งในและนอกเมืองเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

- **SDGs สนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนา** ในฐานะที่เป็นวาระการพัฒนาสำหรับโลก SDGs จึงสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน สร้างพันธมิตรความร่วมมือ และการสนับสนุนทางเทคนิคเพื่อการบรรลุผลลัพธ์ที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

(Sustainable Development Goals: SDGs)

เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย มุ่งหวังแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม สิ่งแวดล้อม สภาวะโลกร้อน และสันติสุข ด้วยแนวคิด “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ตั้งเป้าหมายบรรลุภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573)

1 ขจัดความยากจน 	2 ขจัดความอดอยาก สร้างความมั่นคงทางอาหาร 	3 ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคน 	4 ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ 	5 สร้างความเท่าเทียมทางเพศสตรีและเด็กหญิงทุกคน 	6 จัดการน้ำอย่างยั่งยืนและพร้อมใช้สำหรับทุกคน
7 ให้ทุกคนเข้าถึงพลังงานที่ยั่งยืนได้ตามกำลังของตน 	8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน 	9 ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนและนวัตกรรม 	10 ลดความเหลื่อมล้ำภายในและระหว่างประเทศ 	11 สร้างเมืองและการตั้งถิ่นฐานที่ยั่งยืน 	12 สร้างรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
13 ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน 	14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน 	15 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก 	16 ส่งเสริมสันติภาพและการเข้าถึงระบบยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน 	17 สร้างความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 	 THE GLOBAL GOALS For Sustainable Development

โครงการแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย

เป็นโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีเป้าหมายในการพัฒนาองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ และการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีการพัฒนาในระดับเมือง ดำเนินงานโดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ระหว่างเดือนกันยายน 2561 ถึงเดือนมิถุนายน 2563 ซึ่งโครงการฯ ได้เชิญเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนเข้าร่วมเป็นเมืองกรณีศึกษา เนื่องจากเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนเป็นเมืองที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันเมืองมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาสมดุลของการพัฒนาและคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อ :

1. ระบุเป้าหมาย เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด SDGs ที่เหมาะสมในการดำเนินงานเมืองยั่งยืนในประเทศไทย
2. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง SDGs และกระบวนการวางแผนพัฒนาเมือง ในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ เพื่อระบุช่องว่าง และแนวทางในการขับเคลื่อน
3. ปฏิบัติการขับเคลื่อน SDGs ในระดับท้องถิ่น ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคี เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในการประยุกต์ใช้ SDGs ในการพัฒนาเมืองยั่งยืน
4. สังเคราะห์บทเรียนจากการศึกษาและปฏิบัติการ เพื่อเสนอแผนที่นำทางกระบวนการขับเคลื่อน SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับประเทศไทย

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย

ในการระบุเป้าหมาย เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด SDGs ที่เหมาะสมในการดำเนินงานเมืองยั่งยืนสำหรับประเทศไทย โครงการฯ ได้จัดทำตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) 169 เป้าประสงค์ (Targets) และ 232 ตัวชี้วัด โดยทำการคัดเลือกและแบ่งกลุ่มตามองค์ประกอบเมืองยั่งยืน 5 มิติ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม การเติบโตและประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ความเท่าเทียม และธรรมาภิบาล การบริหารเมืองซึ่งสามารถสรุปตัวชี้วัดได้จำนวน **34 ตัวชี้วัด** ครอบคลุม **30 เป้าประสงค์** ใน **14 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน** ดังนี้

ภาพที่ 1.1 ตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน แบ่งตามองค์ประกอบเมืองยั่งยืน

ตารางที่ 1.1 รายละเอียดตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต (Basic Infrastructure for Quality of Life)	
1. สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ	2.1.1 ร้อยละของประชากรในท้องถิ่นที่มี ภาวะทุพโภชนาการ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด จำแนกตามช่วงอายุ (และกลุ่มรายได้ หากสามารถจำแนก) 4.1.1 ร้อยละของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ต่อจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมด ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อยใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ 6.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่ได้รับ บริการน้ำดื่ม ที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 6.2.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่มี ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยเฉพาะที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง เช่น ชุมชนแออัด 7.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่ เข้าถึงไฟฟ้าหรือพลังงานทางเลือกอื่น ๆ ที่เชื่อถือได้ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 9.c.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่มี การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และ/หรือ ร้อยละของพื้นที่เมืองที่สามารถเข้าถึงสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wi-Fi) สาธารณะ ต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด 11.2.1 ร้อยละของระยะทางถนนในท้องถิ่นที่มี บริการขนส่งสาธารณะ และเส้นทางจักรยาน ที่สามารถเข้าถึงได้และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ต่อระยะทางถนนทั้งหมด
2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	11.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ใน ที่อยู่อาศัยนอกระบบ หรือที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงและไม่เหมาะสม ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 11.7.1 ร้อยละของ พื้นที่สาธารณะ (สถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน) ที่มีการดูแลด้านความปลอดภัย และมีการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อคนทุกกลุ่ม (universal design) ต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด
3. ความปลอดภัย	3.6.1 อัตราส่วนผู้เสียชีวิตจาก การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ในท้องถิ่น ต่อประชากร 100,000 คน 16.1.1 อัตราส่วนประชากรที่ได้รับ ความรุนแรงทางร่างกาย จิตใจ หรือทางเพศ ต่อประชากร 100,000 คน หรือ จำนวนผู้เสียหายจากคดีอาญาที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต หรือเสียทรัพย์สินในท้องถิ่น ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (จำแนกตามเพศและช่วงอายุ หากสามารถจำแนก)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน
ด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)	
4. คุณภาพ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม	6.3.2 ร้อยละของจำนวน แหล่งน้ำผิวดินสาธารณะในและโดยรอบท้องถิ่น (เช่น ทะเล, ทะเลสาบ, แม่น้ำ, คลอง, สระน้ำ) ที่มีคุณภาพน้ำได้มาตรฐานตามประเภทการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำผิวดิน ต่อจำนวนแหล่งน้ำทั้งหมด 7.2.1 ร้อยละของการใช้ พลังงานทดแทน ในท้องถิ่น ต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย 11.4.1 ร้อยละของงบประมาณท้องถิ่นในแผนงานและโครงการด้านการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติ ต้องงบประมาณทั้งหมดของท้องถิ่น
5. การจัดการ มลพิษ	6.3.1 ร้อยละของปริมาณ น้ำเสีย ที่ได้รับการบำบัดอย่างปลอดภัย และร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ต่อปริมาณน้ำเสียทั้งหมด 11.6.1 ร้อยละของปริมาณ ขยะมูลฝอย ในท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ต่อปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด 11.6.2 ร้อยละของจำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5 และ PM10) ในท้องถิ่นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
6. การรับมือ ภัยพิบัติ	11.5.1 อัตราส่วน ผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ในท้องถิ่น ต่อประชากร 100,000 คน (จำแนกตามเพศ กลุ่มรายได้ และความบกพร่องทางร่างกาย หากสามารถจำแนก) 11.5.2 มูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ในท้องถิ่นอันเนื่องมาจากภัยพิบัติต่าง ๆ (อาทิ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง) รวมทั้งจากความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและการบริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ 11.b.2 ร้อยละของงบประมาณของท้องถิ่นและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในด้าน การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ต้องงบประมาณทั้งหมด 13.3.1 ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับในท้องถิ่นที่มี หลักสูตรหรือกิจกรรม สร้างความตระหนักและความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัยล่วงหน้า ต่อจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 13.3.2 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมการสร้างความตระหนักและความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว และการลดผลกระทบให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ในท้องถิ่น รวมถึงการมีระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน
ด้านการเติบโตและประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Productivity and Eco-efficiency)	
7. การจ้างงาน	8.3.1 อัตราการเติบโตของ ผู้ประกอบการ และ การจ้างงานนอกภาคการเกษตร ในท้องถิ่น (รวมถึงผู้ประกอบการร้านค้า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชน) 8.5.2 ร้อยละของหน่วยงานและสถานประกอบการในท้องถิ่นที่มี การจ้างงาน ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ ต่อจำนวนหน่วยงานและสถานประกอบการที่จดทะเบียนทั้งหมดในท้องถิ่น 8.9.1 อัตราการเติบโตของ ตำแหน่งงาน และ รายได้จาก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น (รวมถึงจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน)
8. วิถีการดำเนินชีวิตและการผลิตที่ยั่งยืน	12.5.1 จำนวนตันของ วัสดุที่ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ ในท้องถิ่นจากการดำเนินงานในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน 12.7.1 ร้อยละของปริมาณ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ต่อปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการทั้งหมด ในปีที่ผ่านมา 12.a.1 จำนวนหน่วยงาน องค์กร และสถานประกอบการในท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เช่น สถานประกอบการที่ได้รับสิทธิบัตรสีเขียว โรงงานที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว หรือมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์)
ด้านความเท่าเทียมและการนับรวมทุกกลุ่มคน (Equity and Social Inclusion)	
9. ความเท่าเทียมด้านรายได้	1.1.1 ร้อยละของจำนวนประชากรในท้องถิ่นที่ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด หรือร้อยละผู้มีงานทำในท้องถิ่นที่ครองชีพด้วย รายได้ต่ำกว่า 60 บาทต่อวัน ต่อจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด
10. ความเท่าเทียมหญิงชาย	5.5.1 ร้อยละของจำนวน ผู้หญิงที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สมาชิกสภากรรมการบริหารองค์กรชุมชนต่าง ๆ และผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ต่อจำนวนผู้ดำรงตำแหน่งทั้งหมด
ด้านธรรมาภิบาลการบริหารจัดการเมือง (Governance)	
11. การมีส่วนร่วม	11.3.2 การมีส่วนร่วม (ในการแสดงความคิดเห็น-ร่วมวางแผน-ดำเนินงาน-ติดตามผล) และความครอบคลุมของกลุ่มประชากร ที่เข้าร่วมในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมือง (ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงและโดยอ้อม รวมถึงกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ)
12. ความโปร่งใส	16.6.1 กระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่นที่โปร่งใส (เช่น มีคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีการเปิดเผยข้อมูล มีการรับและตอบสนองต่อข้อร้องเรียน)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน
13. ประสิทธิภาพ	16.6.2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการสาธารณะในท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ
14. หุ้นส่วน ความร่วมมือ	17.17.1 จำนวน ประเภท และงบประมาณในแผนงานและโครงการด้านความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน และประชาสังคม ในท้องถิ่น
15. ประสิทธิภาพ ข้อมูลและ ติดตามผล	17.18.1 มีระบบรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และเชื่อถือได้ ที่จำแนกตามลักษณะประชากร (เช่น รายได้ เพศ อายุ ชาติพันธุ์ ความบกพร่องของร่างกาย) ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมือง

กระบวนการวางแผนการขับเคลื่อน SDGs เพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน สำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

- สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ SDGs กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และภาคีการพัฒนา และร่วมวางแผนดำเนินงาน
- รวบรวมข้อมูลเมืองตามตัวชี้วัด SDGs และประเมินผลเพื่อจัดทำข้อมูลฐานสนับสนุนการตัดสินใจ
- จัดเวทีประชุมหารือกับผู้แทนภาคีพัฒนาเมืองในท้องถิ่น เกี่ยวกับ :
 - ความสอดคล้องระหว่างแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ ของท้องถิ่นกับ SDGs เมืองยั่งยืน
 - ผลการวิเคราะห์ข้อมูลฐานตามตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน และข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
 - พัฒนาแผนในการนำ SDGs ไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน ประกอบด้วย
 - 1) ลำดับความสำคัญของเป้าหมายและเป้าประสงค์ รวมถึงตัวชี้วัดที่เหมาะสมในบริบทและความต้องการของท้องถิ่น
 - 2) กระบวนการและวิธีการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวที่สอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน และบทบาทของภาคีต่าง ๆ
- ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง (ร่าง) แผนปฏิบัติการ SDGs จากความเห็นของที่ประชุมกับแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และหารือกับผู้เกี่ยวข้องในการนำไปปฏิบัติ

ผลที่เมืองจะได้รับ

- ความเข้าใจ และการสนับสนุนของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีต่อการประยุกต์ใช้ SDGs เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองยั่งยืนในท้องถิ่น
- ผลการประเมิน SDGs เพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน เพื่อสนับสนุนกระบวนการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม
- แผนในการนำ SDGs ไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืนที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น จากความเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ

**2. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์:
ข้อมูลฐานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
และผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ**

2. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์: ข้อมูลฐานเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ 6 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หน่วยงานการบริหารสถานศึกษา สถานพยาบาลและสาธารณสุข ตลอดจนเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาและที่ราบในหุบเขา ความสูงเฉลี่ย 200-400 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งอยู่ข้างแม่น้ำแม่ฮ่องสอน ล้อมรอบด้วยภูเขา โดยมีเส้นทางออกจากชุมชนแนวเหนือ-ใต้ เป็นเส้นทางสู่อำเภอปายและอำเภอขุนยวม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108) พื้นที่ภายในแอ่งกระทะมีลักษณะเป็นเนินสลับที่ราบ สภาพภูมิอากาศมีฤดูแล้งที่ยาวนาน อากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และอากาศเย็นในฤดูหนาว

จำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีจำนวน 6,850 คน (หญิง 3,437 คน ชาย 3,413 คน) ความหนาแน่นของประชากร 1,161 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนบ้าน 4,503 หลังคาเรือน แบ่งออกเป็นชุมชน หรือเรียกว่า 'ป๊อก' จำนวน 6 ชุมชน ได้แก่

ชุมชนที่ 1 ชุมชนป๊อกกลางเวียง	ชุมชนที่ 4 ชุมชนป๊อกตะวันออก
ชุมชนที่ 2 ชุมชนป๊อกกาดเก่า	ชุมชนที่ 5 ชุมชนป๊อกปางล้อย
ชุมชนที่ 3 ชุมชนป๊อกดอนเจดีย์	ชุมชนที่ 6 ชุมชนป๊อกจองคำ

ตารางที่ 2.1 ช่วงอายุและจำนวนประชากรเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ประชากร	หญิง	ชาย	ร้อยละ
จำนวนประชากรเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี	927	1,043	28.7
จำนวนประชากรอายุ 18-60 ปี	2,018	1,990	58.5
จำนวนประชากรผู้สูงอายุอายุมากกว่า 60 ปี	492	380	12.7
รวม	3,437	3,413	100
รวมทั้งสิ้น	6,850 คน		

ที่มา: งานทะเบียนราษฎร สำนักเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (พฤษภาคม 2559)

ประชากรในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และประกอบธุรกิจท่องเที่ยว มีการทำเกษตรกรรมโดยใช้แม่น้ำแม่ฮ่องสอนและลำน้ำป๊ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวพื้นเมืองไทใหญ่ มีภาษาถิ่นเรียกว่า ภาษาไต และมีวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลฐานตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

จากการรวบรวมข้อมูลฐานตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 36 ตัวชี้วัด แบ่งกลุ่มตามองค์ประกอบเมืองยั่งยืน 5 มิติ ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต ด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ด้านการเติบโตและประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ด้านความเท่าเทียม และด้านธรรมาภิบาลการบริหารเมือง สามารถสรุปสถานการณ์ของเมืองตามตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ดังตาราง (ค่ามาตรฐานและค่าเป้าหมายแต่ละตัวชี้วัดสามารถดูได้จากภาคผนวก)

ตารางที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลฐานตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต				
1.สาธารณูปโภค สาธารณูปการ	2.1.1 ร้อยละของประชากรในท้องถิ่นที่มีภาวะทุพโภชนาการ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด จำแนกตามช่วงอายุ (ภาวะทุพโภชนาการ: อ้วน เตี้ย ผอม โดยเฉพาะเด็ก 0-5 ปี และ 6-14 ปี)	0%	ผลสำรวจภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอแม่ฮ่องสอน โดย สพป. แม่ฮ่องสอนเขต 1 พบภาวะทุพโภชนาการของเด็กและเยาวชน ร้อยละ 11.36	
	4.1.1 ร้อยละของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ต่อจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมดที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์	100%	สถานศึกษาในเขตเทศบาลมี 10 แห่ง (สังกัดเทศบาล 3 แห่ง) มีรายงานเยาวชนที่อาศัยในเขตเทศบาลได้รับการศึกษาทุกคน (100%) ผลสำเร็จตามเกณฑ์พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ (O-NET) ระดับ ม.3 มีคะแนนเฉลี่ยภาษาไทย = 50.13% และคณิตศาสตร์ = 26.36% ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศเล็กน้อย (ค่าเฉลี่ยประเทศไทย = 54.42% คณิตศาสตร์ = 30.04%)	
	6.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่ได้รับ บริการน้ำดื่ม ที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ปริมาณน้ำดื่มที่ปลอดภัยขั้นต่ำ 5 ลิตร/คน/วัน)	100%	ทุกครัวเรือนในเขตเทศบาลเข้าถึงบริการน้ำประปา โดยการประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่ฮ่องสอน/ ผลสำรวจจปฐ. ปี 2561 ครัวเรือนมีน้ำบริโภค ร้อยละ 100 และมีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 99.3	
	6.2.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่มี ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยเฉพาะครัวเรือนที่อยู่ใน สถานการณ์เปราะบาง	100%	ผลสำรวจ จปฐ. เขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ปี 2561 ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 99.4	
	7.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่เข้าถึงไฟฟ้าหรือ พลังงานทางเลือกอื่น ๆ ที่เชื่อถือได้ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด	100%	ทุกครัวเรือนในเขตเทศบาลเข้าถึงบริการไฟฟ้าโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดแม่ฮ่องสอน	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
	9.c.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่มี การเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ต ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และ/หรือ ร้อยละ ของพื้นที่เมืองที่สามารถเข้าถึงสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต แบบไร้สาย (Wi-Fi) สาธารณะ ต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด (รวมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ)	100%	ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีเครือข่ายให้บริการโทรศัพท์และ อินเทอร์เน็ต 6 บริษัท จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต ปี 2558 เท่ากับ ร้อยละ 25.10 ปี 2559 เท่ากับ ร้อยละ 31.07 และปี 2560 เท่ากับ ร้อยละ 31.71	
	11.2.1 ร้อยละของระยะทางถนนในท้องถิ่นที่มี บริการขนส่ง สาธารณะ (ทุกประเภท) และเส้นทางจักรยาน ที่สามารถ เข้าถึงได้และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ต่อระยะทาง ถนนทั้งหมด	75 %	มีบริการขนส่งสาธารณะระหว่างเมือง และมีเส้นทางจักรยานทั้งในเมือง และเชื่อมต่อนอกเมือง โดยประชาชนในพื้นที่จะใช้จักรยานยนต์เป็นหลัก รวมถึงการเดินเท้าและจักรยาน และใช้รถยนต์ในการสัญจรระหว่างเมือง ระยะทางถนนในท้องถิ่นที่มีบริการขนส่งสาธารณะ (ทุกประเภท) ประมาณ ร้อยละ 62 มีบริการขนส่งมวลชนในเมือง (รถเหลือง) และ รถรางน้ำเทียว (ระยะทางประมาณ 12 กม.) ระยะทางถนนสำหรับ เส้นทางจักรยาน ร้อยละ 100 (แต่ควรเพิ่มความสามารถเข้าถึงได้และ การมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่อง ทางร่างกาย และผู้สูงอายุ)	
2. การใช้ ประโยชน์ที่ดิน	11.1.1 ร้อยละของครัวเรือนที่มี ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร ต่อครัวเรือนทั้งหมด (มีความมั่นคงทางสิทธิที่อยู่อาศัย และความมั่นคงทาง สภาพแวดล้อม)	100%	ไม่พบชุมชนแออัดและที่อยู่อาศัยนอกระบบในเขตเทศบาล โดยผลสำรวจ จปฐ. เขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ปี 2561 ครัวเรือน มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร ร้อยละ 99.8 นอกจากนั้นทางเทศบาลยังมีโครงการปรับปรุงบ้านผู้ยากไร้ โดยคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
	11.7.1 ร้อยละของ พื้นที่สาธารณะ (สถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน) ที่มีการดูแลด้านความปลอดภัย และมีการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อคนทุกกลุ่ม (universal design) ต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด	25% ของ พื้นที่เมือง	พื้นที่สีเขียวรวมทุกประเภท (ธรรมชาติ บริการชุมชน สิ่งแวดล้อมทางสัญจร และเศรษฐกิจชุมชน) คิดเป็นร้อยละ 26.15 ของพื้นที่ทั้งหมด หรือ 182 ตารางเมตร/คน (ฐานข้อมูล Thai green urban สผ.)	
3. ความปลอดภัย	3.6.1 อัตราส่วนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในท้องถิ่น ต่อประชากร 100,000 คน	5 ต่อแสน ประชากร	อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2560 คิดเป็น 9.06 ต่อแสนประชากร (health KPIs กระทรวงสาธารณสุข)	
	16.1.1 อัตราส่วนประชากรที่ได้รับ ความรุนแรงทางร่างกาย จิตใจ หรือทางเพศ ต่อประชากร 100,000 คน หรือจำนวน ผู้เสียหายจากคดีอาญาที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิตหรือ เสียทรัพย์สินในท้องถิ่น ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (จำแนกตามเพศและช่วงอายุ หากสามารถจำแนก)	ลดลงจาก ปีฐานไม่น้อยกว่า 75%	อัตราส่วนคดีอาชญากรรมในท้องถิ่นค่อนข้างต่ำ ปี 2560 คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ 1 ราย คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ 106 ราย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ 134 ราย รวม 241 ราย จากประชากร 284,138 คน (84.8 ต่อแสนประชากร) (ข้อมูลระดับจังหวัดจากสำนักงานสถิติจังหวัด)	
ด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม				
4. คุณภาพทรัพยากรสิ่งแวดล้อม	6.3.2 ร้อยละของจำนวน แหล่งน้ำผิวดินสาธารณะ ในและโดยรอบท้องถิ่น (เช่น ทะเล, ทะเลสาบ, แม่น้ำ, คลอง, สระน้ำ) ที่มีคุณภาพน้ำได้มาตรฐานตามประเภทการใช้ประโยชน์ แหล่งน้ำผิวดิน ต่อจำนวนแหล่งน้ำทั้งหมด (คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี WQI = 71-90)	80%	คุณภาพน้ำผิวดินแม่น้ำปายบริเวณ ตำบลจองคำ อยู่ในเกณฑ์ พอใช้ (WQI=70) (รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำ เดือนสิงหาคม 2561 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1)	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
	7.2.1 ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทนในท้องถิ่น ต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายทั้งหมด (พลังงานทดแทนประกอบด้วย พลังงานหมุนเวียน เชื้อเพลิงชีวภาพ และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ที่ใช้ทดแทนปิโตรเลียม)	25%	ปี 2557 สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานทั้งหมดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับร้อยละ 18.23 เพิ่มขึ้น ในปี 2560 เป็น ร้อยละ 19.51 (ข้อมูลปี 2560 เป็นข้อมูลคาดการณ์) เทศบาลมีโครงการใช้พลังงานทดแทน เช่น โครงการติดตั้งโคมไฟ LED พลังงานแสงอาทิตย์ (โครงการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์พลังงานระดับกลุ่มจังหวัดตามยุทธศาสตร์ประเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	
	11.4.1 ร้อยละของงบประมาณของท้องถิ่นในแผนงานและโครงการด้านการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติ ต่องบประมาณทั้งหมดของท้องถิ่น	เพิ่มขึ้นจากปีฐานไม่น้อยกว่า 50%	ปี 2560 งบประมาณด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 4.2 ปี 2561 งบประมาณด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของงบประมาณทั้งหมด (เพิ่มขึ้นร้อยละ 25)	
5. การจัดการมลพิษ	6.3.1 ร้อยละของปริมาณ น้ำเสีย ที่ได้รับการบำบัดอย่างปลอดภัย และร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ต่อปริมาณน้ำเสียทั้งหมด	50%	ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย และแผนในการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่	
	11.6.1 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยในท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ต่อปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด	100%	เทศบาลมีระบบกำจัดมูลฝอยแบบฝังกลบ มีจำนวนขยะทั้งหมดประมาณ 10-13 ตัน/เดือน มีการคัดแยกกลับมาใช้ประโยชน์ได้ประมาณ 1-2 ตัน (ขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์) แต่ปริมาณขยะมีแนวโน้มสูงขึ้น	
	11.6.2 จำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5 และ PM10) ในท้องถิ่นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	100%	มีสถานการณ์หมอกควันและไฟป่า ส่งผลให้ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงเกินมาตรฐานในช่วงฤดูแล้ง โดยค่าเฉลี่ยค่า พบค่า PM2.5 สูงที่สุดในประเทศ (276 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในเดือนเมษายน 2562	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
6. การรับมือภัยพิบัติ	11.5.1 อัตราส่วนผู้เสียชีวิต ผู้สูญหาย และผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ในท้องถิ่น ต่อประชากร 100,000 คน (จำแนกตามเพศ กลุ่มรายได้ และความบกพร่องทางร่างกายหากสามารถจำแนก)	ลดลงจากปีฐานไม่น้อยกว่า 75 %	เพิ่งเริ่มพบภัยพิบัติดินถล่มในเขตเทศบาล และเหตุไม่ล้มเนื่องจากพายุฝน จึงยังไม่มีข้อมูลฐาน และแผนรับมือ	
	11.5.2 มูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นอันเนื่องมาจากภัยพิบัติต่าง ๆ (อาทิ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง) รวมทั้งจากความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและการบริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ	ลดลงจากปีฐานไม่น้อยกว่า 75 %	ไม่พบข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ และมูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากภัยพิบัติในพื้นที่เมือง	
	11.b.2 ร้อยละของงบประมาณของท้องถิ่นและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติต้องบประมาณทั้งหมด	เพิ่มขึ้นจากปีฐานไม่น้อยกว่า 10 %	มีโครงการ และงบประมาณ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ โครงการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (เช่น ติดตั้งแสงสว่าง ปรับปรุงถนน ท่อระบายน้ำชุดเจาะน้ำบาดาล) โครงการที่เกี่ยวข้องกับฝึกอบรมหรือทบทวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน/ โครงการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน/ โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน โรงเรียน สถานที่ราชการ รวมงบประมาณที่เกี่ยวข้อง มากกว่าร้อยละ 30 (โดยมีโครงการที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมให้ความรู้ภัยพิบัติหรือเสี่ยงภัยประมาณร้อยละ 1)	
	13.3.1 ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับในท้องถิ่นที่มีหลักสูตรหรือกิจกรรมสร้างความตระหนักและความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัวการลดผลกระทบและการเตือนภัยล่วงหน้า ต่อจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด	100%	สถานศึกษามีหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันไฟฟ้า ปัญหาไฟฟ้า และหมอกควัน ควรเน้นการเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
	13.3.2 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมการสร้างความตระหนักและความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว และการลดผลกระทบ ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ในท้องถิ่น รวมถึงการมีระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่ได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกความเสี่ยงของท้องถิ่น	มี และได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	มีโครงการ และงบประมาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน แต่ไม่มีโครงการเน้นการสร้างความรู้และความรู้ที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และระบบเตือนภัย	
ด้านการเติบโตและประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ				
7. การจ้างงาน	8.3.1 อัตราการเติบโตของ ผู้ประกอบการและการจ้างงานนอกภาคการเกษตร ในท้องถิ่น (รวมถึงผู้ประกอบการร้านค้าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก และวิสาหกิจชุมชน)	เพิ่มขึ้นจากปีฐาน 10%	มีโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง/ โครงการพัฒนาพื้นที่จำหน่ายสินค้าชุมชน โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว/ โครงการอบรมผู้ประกอบการค้าและร้านอาหาร อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการเติบโตของผู้ประกอบการอยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูล	
	8.5.2 ร้อยละของหน่วยงานและสถานประกอบการในท้องถิ่นที่มีการจ้างงานผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการต่อจำนวนหน่วยงานและสถานประกอบการที่จดทะเบียนทั้งหมดในท้องถิ่น	100%	มีโครงการฝึกอบรมผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เพื่อการประกอบอาชีพ เช่น นวดแผนไทย ทำสมุนไพร แปรรูปอาหาร (กล้วยฉาบ) (แต่ไม่ทราบจำนวนผู้เข้าอบรม และจำนวนการจ้างงาน)	
	8.9.1 อัตราการเติบโตของรายได้จากอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของท้องถิ่น (รวมถึงจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน)	เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีฐาน 10%	จำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพิ่มขึ้นทุกปี โดย จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2 และรายได้ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4 แต่จำเป็นต้องวิเคราะห์เพิ่มเติมถึงการท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลและการท่องเที่ยวโดยชุมชน	
8. วิธีการดำเนินชีวิตและการผลิตที่ยั่งยืน	12.5.1 ร้อยละของวัสดุที่ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ในท้องถิ่น (รวมถึงการดำเนินงานในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน หากมี)	มากกว่า 30%	มีการคัดแยกขยะแต่ละครัวเรือน (1-2 ตัน) คิดเป็นร้อยละ 10 ของขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมดในเขตเทศบาล	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด SDGs เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน	เป้าหมายปี 2573	การดำเนินงานและสถานการณ์ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	สรุป
	12.7.1 ร้อยละของรายการหรือค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานในเทศบาล ต่อปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการทั้งหมด ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา	10%	ไม่พบข้อมูล	
	12.a.1 ร้อยละของจำนวนหน่วยงาน สถานประกอบการในท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เช่น สถานประกอบการที่ได้รับสิทธิบัตรสีเขียว โรงงานที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวหรือมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม) ต่อจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด	20%	มีโครงการร้านค้าชุมชน จำหน่ายสินค้าชุมชน อาหาร พืชผัก โครงการลดรายจ่ายครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และมีผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่ได้รับสิทธิบัตรสีเขียวและเกษตรอินทรีย์ (แต่ไม่มีข้อมูลจำนวน)	
ด้านความเท่าเทียม				
9. ความเท่าเทียมด้านรายได้	1.1.1 ร้อยละของจำนวนประชากรในท้องถิ่นที่ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด หรือร้อยละผู้มีงานทำในท้องถิ่นที่ครองชีพด้วย รายได้ต่ำกว่า 60 บาทต่อวัน ต่อจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด	0%	ผลสำรวจ จปฐ. ปี 2561 ไม่พบครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (รายได้เฉลี่ย 38,000 บาท/คน/ปี) (0%)	
10. ความเท่าเทียมหญิงชาย	5.5.1 ร้อยละของจำนวนผู้หญิงที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สมาชิกสภา กรรมการบริหารองค์กรชุมชนต่าง ๆ และผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ต่อจำนวนผู้ดำรงตำแหน่งทั้งหมด	30%	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ผู้หญิง : ผู้ชาย = 3 : 18 ประธานชุมชนเทศบาลเมืองฯ ผู้หญิง : ผู้ชาย = 4 : 2 รวมเป็นสัดส่วนผู้หญิงดำรงตำแหน่งบริหาร = 35% (ข้อมูลจากเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2561)	

ด้านธรรมาภิบาลการบริหารจัดการเมือง

11. การมีส่วนร่วม	11.3.2 การมีส่วนร่วม (ในการแสดงความคิดเห็น-ร่วมวางแผนดำเนินงาน-ติดตามผล) และความครอบคลุมของกลุ่มประชากร ที่เข้าร่วมการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมือง (ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงและโดยอ้อมรวมถึงกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ)	มีการมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน ทุกกลุ่ม	มีการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่าง ๆ ได้แก่ ในการทำแผนงบประมาณ/ เทศบาลสัญจร/ ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำชุมชน/ ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชน/ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ (อาจพิจารณาเพิ่มความครอบคลุมของกลุ่มประชากรที่เข้าร่วมในการวางแผนพัฒนา)	
12. ความโปร่งใส	16.6.1 กระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่นที่โปร่งใส ประกอบด้วย มีคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีการเปิดเผยข้อมูล มีการรับและตอบสนองต่อข้อร้องเรียน	มีกระบวนการ ทั้ง 3 ด้าน	มีระบบตรวจสอบภายในในกระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น	
13. ประสิทธิภาพ	16.6.2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการ สาธารณะในท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ	100%	จัดตั้งหน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์ และข้อเสนอแนะจากประชาชน มีแอปพลิเคชันแจ้งและติดตามปัญหาเมือง	
14. หุ้นส่วนความร่วมมือ	17.17.1 จำนวน ประเภท และงบประมาณในแผนงานและโครงการด้านความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน และประชาสังคมในท้องถิ่น	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 10% ต่อปี	มีความร่วมมือของภาครัฐ - เอกชน และประชาสังคม เช่น โครงการพิพิธภัณฑสถานมีชีวิต และกระบวนการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วม	
15. ข้อมูลและการติดตามผล	17.18.1 มีระบบรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และเชื่อถือได้ ที่จำแนกตามลักษณะประชากร (เช่น รายได้ เพศ อายุ ชาติพันธุ์ ความบกพร่องของร่างกาย) และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นของท้องถิ่นในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมือง	มีระบบ รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และเชื่อถือได้	มีระบบรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน แต่ยังไม่มีการจำแนกข้อมูลตามลักษณะประชากร	

ผลวิเคราะห์เบื้องต้นของข้อมูลฐานตามตัวชี้วัด SDGs เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ระดับสีเขียว : เมืองทำได้ดีอยู่แล้ว ควรมีการต่อยอดเสริมสร้าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การเข้าถึงน้ำสะอาด/ สุขอนามัย/ ขนส่งสาธารณะ/ ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย/ พื้นที่สีเขียวสาธารณะ/ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน/ พลังงานทดแทน/ การสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรม/ การจัดการขยะมูลฝอย/ การท่องเที่ยวชุมชน/ ความเท่าเทียมด้านรายได้และหญิงชาย/ การมีส่วนร่วมของประชาชน/ ความโปร่งใส/ ประสิทธิภาพการบริการ/ และความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม
ระดับสีเหลือง : เมืองมีศักยภาพในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ภาวะทุพโภชนาการ/ การศึกษา/ การสื่อสาร/ คุณภาพแหล่งน้ำ/ การสร้างความตระหนักเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/ การเติบโตของผู้ประกอบการ/ การจ้างงานผู้ด้อยโอกาส/ สถานประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม/ และระบบรวบรวมจัดเก็บข้อมูล
ระดับสีแดง : เมืองยังไม่มี การดำเนินงานตามตัวชี้วัดนี้เพียงพอ	การจัดการน้ำเสีย/ และคุณภาพอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก
ระดับสีเทา : ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดยังไม่เพียงพอในการประเมิน	การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สรุปข้อมูล: ในภาพรวม จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมีการดำเนินงานในระดับดีในตัวชี้วัดส่วนใหญ่ ได้แก่ ด้านการจัดการสาธารณสุข โภค สุขอนามัย พื้นที่สีเขียว การขนส่งสาธารณะ ความมั่นคงทางที่อยู่อาศัยและการจัดการขยะ และเมืองมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความเท่าเทียมในการกระจายรายได้ รวมถึงมีการดำเนินงานบริหารเมืองโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนส่วนที่ควรเสริมสร้าง ได้แก่ การให้ความสำคัญกับ ภาวะทุพโภชนาการและประสิทธิผลทางการศึกษาสำหรับเยาวชน และการดำเนินงานที่เน้นความสำคัญของ วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และประเด็นที่มีความสำคัญสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ได้แก่ การจัดการน้ำเสีย และ การป้องกันมลพิษทางอากาศ

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการกับเทศบาลและภาคีพัฒนา

ผลการประชุมครั้งที่ 1

การหารือเบื้องต้นกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาล และภาคีเพื่อการพัฒนาเมืองแม่ฮ่องสอน

วันจันทร์ที่ 21 ตุลาคม 2562 เวลา 13:00 - 15:30 น. สำนักงานเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ผู้เข้าร่วมประชุม :

1. นายปรกรณ์ จีนาคำ	นายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน
2. นายสุรัตน์ สังข์สุข	รองนายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน
3. นายอุทัย สุดใหม่	รองปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
4. นางสาวจันทร์เพ็ญ อินตะปวง	หัวหน้าสำนักปลัด
5. นางชุติมา ปัญญารัตน์	รักษาการผู้อำนวยการกองคลัง
6. นายชาติชาย น้อยสกุล	รักษาการผู้อำนวยการกองการศึกษา
7. นายบุญอยู่ เสนากุล	รักษาการผู้อำนวยการกองช่าง
8. นายสายชล ประเสริฐกุล	รักษาการผู้อำนวยการกองสาธารณสุข
9. นายพิชานนท์ รมย์นุกูล	สถาปนิกปฏิบัติการ
10. นายสมจิต สุวรรณบุษย์	ข้าราชการบำนาญ
11. นางสาวสิริกร สมควร	ผู้จัดการพิพิธภัณฑสถาน
12. นางอำไพ ใจตรง	ประธานชุมชนหนองจองคำ
13. นางเทพินท์ พงษ์ดี	ประธานชุมชนตลาดเก่า
14. นางสาวศศิวิมล แสนเรือน	ผู้ช่วยงานสุขาภิบาล
15. นางสาววศินี ตั้งมีกิจ	ผู้ช่วยงานสุขาภิบาล
16. นายสุเทพ นุชทรวง	ผู้แทนชุมชน
17. นางวาสนา เกษอินทร์	ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัยท้องถิ่น
18. นางสาวศิริลักษณ์ ต้นมีทา	นักวิจัยท้องถิ่น
19. นางสาวบัวแก้ว นฤมลนภากร	นักวิจัยท้องถิ่น

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเมืองแม่ฮ่องสอน :

- เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ 6 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ส่วนราชการประมาณร้อยละ 40
- มีข้อจำกัดจากระเบียบข้อกฎหมาย พรบ.ป่าไม้ และยังไม่มีแนวทางแก้ปัญหาที่ชัดเจน รวมถึงปัญหาขาดแคลนบุคลากร และข้าราชการไม่มีความต่อเนื่อง

การดำเนินงานที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (โดยเฉพาะที่สอดคล้องกับ SDGs) :

- มีแนวทางมุ่งสร้างชีวิตสังคมเมืองที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ปี 2552 ถึงปัจจุบัน
- มีการใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนงานพัฒนา เช่น ระบบการแจ้งและติดตามเรื่องร้องเรียน
- ด้านการจัดการขยะ : อยู่ระหว่างพัฒนาแนวคิดการทำ RDF ร่วมกับมูลนิธิพลังงาน มีแผนการกำจัดจากไปไม่ ซึ่งเป็นวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น เทศบาลอยู่ระหว่างหากลุ่มผู้ผลิตที่สนใจ
- มีการสำรวจความพึงพอใจ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

ประเด็นที่ผู้เข้าร่วมหารือให้ความสนใจ :

- ปัญหาหมอกควันในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งมีความร่วมมือกับหอการค้าจังหวัดในช่วงวิกฤต
- ปัญหาการพัฒนาด้านการศึกษา เน้นประสิทธิภาพทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาล

ความเห็นต่อการใช้ SDGs เป็นเครื่องมือการดำเนินงานของเทศบาล และแนวทางดำเนินงาน :

- SDGs 17 เป้าหมาย สามารถเป็นเป้าหมายของท้องถิ่น โดยแต่ละเทศบาลอาจจะปฏิบัติได้ไม่ครบ แต่ทุกกองของส่วนราชการสามารถศึกษาความเกี่ยวข้องและความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้
- สิ่งสำคัญคือความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชน
- การประเมินตามตัวชี้วัด SDGs สามารถนำมาพิจารณาต้นทุนของเทศบาล และชี้ว่าจะรักษา ด้านที่ดี และพัฒนาด้านที่ควรปรับปรุงอย่างไร โดยอาจทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว
- โครงการสามารถนำมาใช้ร่วมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง 7 ยุทธศาสตร์ โดยเน้นงานวิชาการ และแผนของสำนักปลัดฯ เพื่อบูรณาการกลุ่มงานต่าง ๆ
- อาจพิจารณาบริบทของเมืองแม่ฮ่องสอน และให้น้ำหนักบางด้าน รวมถึงอาจมีการปรับเกณฑ์ลงบ้าง
- บางตัวชี้วัดน่าจะเกินอำนาจหน้าที่ของอปท. ต้องมีการประสานข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น น้ำบริโภค ไฟฟ้า พลังงานทดแทน เป็นต้น
- ควรให้มีเวลากิจกรรมที่เพียงพอกับการสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่และภาคส่วนต่าง ๆ
- การประเมินผล ควรสะท้อนถึงปัญหาและข้อจำกัดของเทศบาลในแต่ละตัวชี้วัด เพื่อให้ส่วนกลางเข้าใจ
- ช่วงเวลาการดำเนินงานช่วง high season ของเมืองแม่ฮ่องสอน อาจจะประสานงานยากอาจต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ
- งานวิชาการและแผนจะเริ่มกระบวนการแผนชุมชนในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2563 โครงการน่าจะ สามารถจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในช่วงต้นเดือนธันวาคม และกุมภาพันธ์ เพื่อให้เป็นข้อมูล สำหรับการจัดทำแผนของเทศบาลต่อไปได้

การประชุมหารือร่วมกับสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันอังคารที่ 22 ตุลาคม 2562 ระหว่างเวลา 13:00 - 15:30 น. ณ ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เข้าร่วมประชุม :

1. นายประเสริฐ ประดิษฐ์	ประธานสภาชาติพันธุ์ฯ
2. นางสาวกัลยา สร้างแผ่นผา	กรรมการ สภาชาติพันธุ์ฯ
3. นายรอน ใจกันทา	กรรมการ สภาชาติพันธุ์ฯ
4. นางวนิชญา กันทะยวง	เครือข่ายสตรีชาติพันธุ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. นายอาทิตย์ กันทะยวง	เครือข่ายสตรีชาติพันธุ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. นายวิสุทธิ์ เหล็กสมบูรณ์	ผู้ประสานงาน สภาชาติพันธุ์ฯ
7. นางสาวอรุณี เวียงแก้ว	ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ความเห็นต่อการใช้ SDGs เป็นเครื่องมือการดำเนินงานของเทศบาล และแนวทางดำเนินงาน :

- พื้นที่เมืองแม่ฮ่องสอนในหลายปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมาก คนรุ่นใหม่ของคนเผ่าต่าง ๆ อพยพเข้ามาอยู่ในเมืองและไปทำงานต่างเมืองมากขึ้น ประกอบกับข้อจำกัดทางกฎหมายในการใช้พื้นที่และการประกอบอาชีพทำให้วิถีชีวิตของคนเผ่า เช่น การทำไร่หมุนเวียนลดลงมาก รวมถึงมีช่องว่างระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่
- ปัญหาการเดินทางในพื้นที่ส่งผลให้มีปัญหาด้านการเข้าถึงบริการต่าง ๆ รวมถึงบริการด้านสุขภาพ โดยเฉพาะกับผู้สูงอายุ และกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ชัดเจน
- ปัญหาความไม่เท่าเทียมในกรณีผู้ไร้สัญชาติยังมีอยู่ โดยเฉพาะกลุ่มที่เลขบัตรประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข 0 (ไม่มีสถานะทางทะเบียน แต่มีสิทธิอาศัยในประเทศ) และเลข 6 (บุคคลบนพื้นที่สูงหากย้ายออกจากพื้นที่ต้องขอใบรับรองจากสำนักทะเบียนอำเภอ) รวมถึงเลข 7 (บุตรของบุคคลบนพื้นที่สูง) ซึ่งรับสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐไม่ได้ มักไม่สามารถเข้าถึงการจ้างงาน การศึกษา และการรักษาพยาบาล
- ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การเติบโตของการใช้อินเทอร์เน็ต ทั้งคนในเมืองและชาติพันธุ์ต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาจากการเดินทาง ซึ่งพื้นที่ดิจิทัลอาจเป็นโอกาสในการพัฒนา
- กลุ่มเครือข่ายและองค์กรพัฒนาที่น่าสนใจในเมือง ได้แก่ สภาองค์กรชุมชน กลุ่มสตรี กลุ่มมอหมอร์ทพยซ์ วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน และบริษัทพัฒนาเมือง

ผลการประชุมครั้งที่ 2

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นต่อแนวทางการขับเคลื่อน SDGs เพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน สำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

วันอังคารที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2563 เวลา 08.30 - 12.30 น. ณ สำนักงานเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
ผู้เข้าร่วมประชุม : 50 คน ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน หน่วยงานภาครัฐ

ผู้แทนชุมชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่เทศบาล และภาคเอกชน ดังนี้

เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

1. นายปรกรณ์ จินาคำ	นายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน
2. นายเกียรติศักดิ์ วนากมล	รองนายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน
3. นายอุทัย สุดใหม่	รองปลัดเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
4. ว่าที่ร้อยตรี สุรพล ต๊ะวิชัย	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
5. นายชาติชาย น้อยสกุล	รักษาการผู้อำนวยการกองศึกษา
6. นายวัชรินทร์ สุนทรพินิจ	หัวหน้าฝ่ายแบบแผน
7. นายสายชล ประเสริฐกุล	รักษาการผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ
8. นางสาวจันทร์เพ็ญ อินตะปวง	หัวหน้าสำนักปลัด
9. นายพิชชานนท์ รมย์นุกูล	สถาปนิกปฏิบัติการ
10. นายแสนศักดิ์ แสนเรือน	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
11. นายอนุพงศ์ วิรัตน์ภรณ์	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
12. นางสาวกนกวรรณ สุวรรณนิยม	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
13. นางสาวนันทวรรณ อ่องคำ	นักสหนาการปฏิบัติการ
14. นางพรรัตน์ รอดทอง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
15. นางสาวทิพย์สุดา ปามา	ธุรการ
16. นางสาวอมฤทัย มั่นนุช	ธุรการ
17. นางสาวปณัญญา ไตรรัตน์ธิกุล	ธุรการ

หน่วยงานภาครัฐ

18. นายป้อมชัย ยอดยิ่ง	นักวิชาการสถิติชำนาญการ
สำนักงานสถิติจังหวัดแม่ฮ่องสอน
19. นายกฤษทร จงกล	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
20. นายพศวีร์ ลำปา	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
21. นางสาวศิริพร วุทธาคง	นักวิชาการประมงชำนาญการ
สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน
22. นายวิสูตร รัตนสิงห์	เจ้าพนักงานประมงปฏิบัติงาน
สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน
23. นางสาววันวิสา จอมป้อ	นักเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักงาน กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน
24. นายประโยชน์ โกจน์ศาสนเสถียร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
25. นางสุภาพ ผ่านภพพนาสันต์	นักวิชาการคลังปฏิบัติการ
สำนักงานคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน
26. นางสาวนภานันท์ วินัยเยี่ยม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน
27. นางสาวจุไรรัตน์ ศรีตระกูล	พาณิชยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
สำนักงานพาณิชยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
28. นายธเนศ สุภาแก้ว	สำนักงานพาณิชยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
29. นางสาวสิริกร สมควร	ผู้จัดการพิพิธภัณฑน์มีชีวิต

ผู้แทนชุมชน

30. นางวนิจชญา กันทะยวง	เครือข่ายสตรีชาติพันธุ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
31. นางสาวอรุณี เวียงแก้ว	ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
32. นายรอน ใจกันทา	สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
33. นายวิสุทธิ์ เหล็กสมบูรณ์	สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
34. นายสมจิต สุวรรณบุษย์	ข้าราชการบำนาญ
35. นางคสุณิญา ห้าวหาญ	ประธานชุมชนกลางเวียง
36. นางอรนิภา ยุทธพันธ์	ประธานชุมชนตะวันออก
37. นายทุนแจ้ง สุวรรณนิยม	ประธานชุมชนดอนเจดีย์

ผู้แทนสถานศึกษา

38. นางเยาวลักษณ์ มาสั่มซ่า	รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 1
39. นายมนต์ตรา พิชวงศ์	รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 2
40. นายสุจทินันท์ สุวรรณบุษย์	รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 3
(แผนกประถมศึกษา)
41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินันต์ สะสอง	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
42. นางกนกพร ทาแดง	ครูสอนเด็กด้อยโอกาส

ผู้แทนภาคเอกชน

43. นายกานต์ ประณีตศิลป์	กรรมการ บริษัทแม่ฮ่องสอนพัฒนาเมือง จำกัด

คณะผู้วิจัย

44. ดร.จุฑาทิพย์ มณีพงษ์	ที่ปรึกษาโครงการ
45. ดร.รัตมณี อ่องสกุล	หัวหน้าโครงการ
46. นางสาวกรรณิการ์ จันทรชิตฟ้า	นักวิจัยโครงการ
47. นางสาวธนรัตน์ ธนวัฒน์	นักวิจัยโครงการ
48. นางสาวสันธิลา ปิณฑะคุปต์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่แผนงาน
49. นางสาวบัวแก้ว นฤมลนภากร	เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
50. นางสาวศิลป์สุภา นฤมลนภากร	เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

สรุปประเด็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

จากผลการร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ตามตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน และผลการหารือกับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้แทนภาคีในเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน สามารถสรุปประเด็นเป้าหมายของเมืองเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน การเพิ่มความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน การจัดการน้ำเสียชุมชนและรักษาคุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะ การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว และการสนับสนุนการเติบโตของผู้ประกอบการในพื้นที่เมือง และมีประเด็นนำเสนอเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมประชุม 4 ประเด็น

ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมให้คะแนนความสำคัญของประเด็นเป้าหมายดังกล่าว ผลเป็นดังนี้

ลำดับ	ประเด็นเป้าหมาย	SDGs	คะแนน
1	การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง	 	25
2	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน	 	18
3	การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว	 	16
4	การเพิ่มความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน	 	7
5	การสนับสนุนการเติบโตของผู้ประกอบการในพื้นที่เมือง รวมถึงการจ้างงานผู้ด้อยโอกาส	 	5
6	การจัดการน้ำเสียชุมชนและรักษาคุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะ	 	3
<u>ประเด็นอื่น ๆ ที่ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอ</u>			
	• ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงภายนอกเขตเมือง		9
	• การจัดทำข้อมูลเชิงลึกของประชากรกลุ่มต่าง ๆ		4
	• การดูแลผู้หญิงในทัศนสถานและเด็กในสถานพินิจ		2
	• การให้เยาวชนกลับมาพัฒนาบ้านเกิด		1

ซึ่งประเด็นสำคัญดังกล่าวจะได้นำไปร่วมการหารือพัฒนาแผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเทศบาลต่อไป

3. แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน ในประเด็นเป้าหมายของเทศบาลเมือง แม่ฮ่องสอน

3. แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเด็นเป้าหมายของเทศบาล เมืองแม่ฮ่องสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลฐาน และความเห็นของภาคีการพัฒนาที่สำคัญในเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน สามารถสรุปประเด็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนได้ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง (2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน และ (3) การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งแต่ละประเด็นเป้าหมาย มีแนวทางยุทธศาสตร์จากความเห็นของภาคี ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง

สถานการณ์ด้านการจัดการคุณภาพอากาศในหน้าแล้ง (ความเห็นจากการประชุมหารือกับภาคีพัฒนา)

- คุณภาพอากาศเป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงทั้งในและนอกเขตเมืองแม่ฮ่องสอน สาเหตุสำคัญมาจากการเผาเตรียมพื้นที่การเกษตร และส่วนหนึ่งเกิดจากไฟป่า และการเผาลดปริมาณเชื้อเพลิงไฟฟ้า
- ในการลดสาเหตุการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนพฤติกรรม และความเชื่อว่าจำเป็นต้องเผาโดยการสร้างความเข้าใจ และการให้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงการส่งเสริมความรับผิดชอบในการทำแนวกันไฟทุกแปลงหากมีการเผาเตรียมพื้นที่เกษตร ในขณะที่การห้ามเผา จะทำให้ไม่สามารถป้องกันไฟป่าโดยการทยอยเผาเชื้อไฟได้

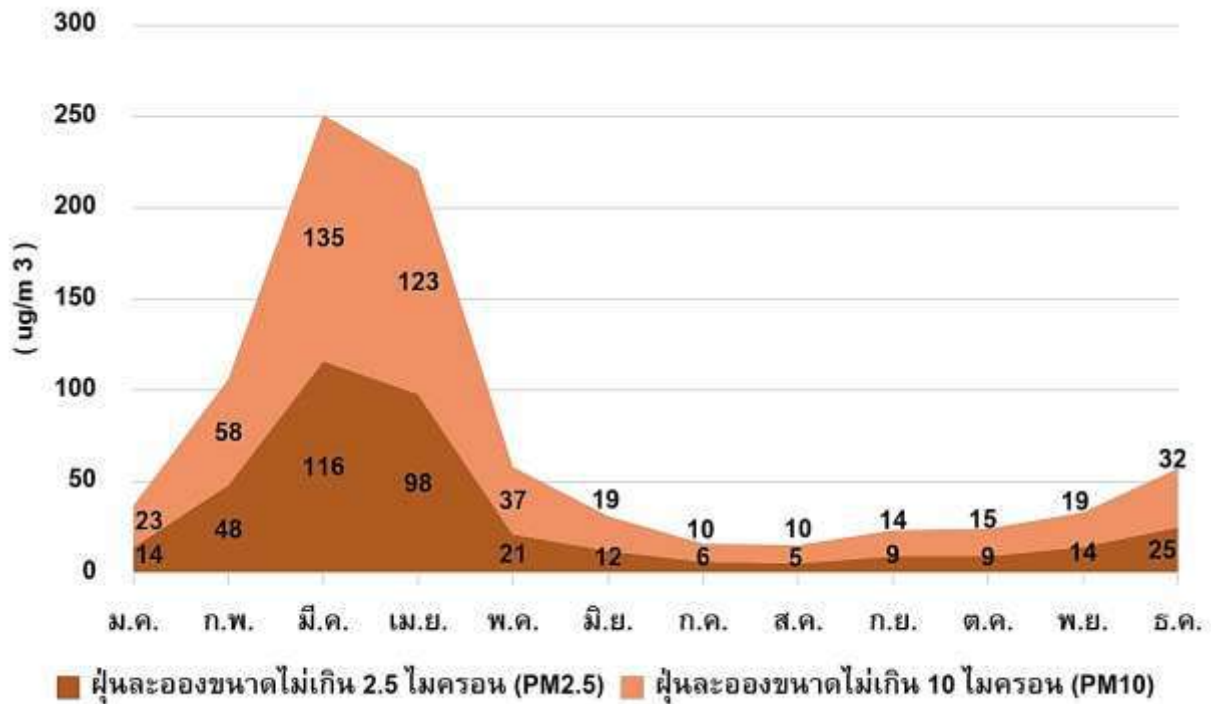
ข้อมูลสถานการณ์ตามตัวชี้วัดหลัก

ตัวชี้วัดที่ 11.6.2 จำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5 และ PM10) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

การแปรผลและค่าเป้าหมาย

เมืองทำได้ดี ต่อยอดต่อได้	> ร้อยละ 75
เมืองมีศักยภาพบรรลุ SDG	ร้อยละ 70 - 75
เมืองยังไม่ได้ดำเนินการ SDG	< ร้อยละ 70
เป้าหมาย	จำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5 และ PM10) ในท้องถิ่น อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 100 ภายในปี 2573

ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งดำเนินการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ปี 2562 มีค่าเฉลี่ยทั้งปีของค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 10 เท่ากับ 41.25 ug/m^3 โดยมีวันที่เกินมาตรฐานจำนวน 23 วันต่อปี และ PM 2.5 เท่ากับ 31.41 ug/m^3 โดยมีวันที่เกินมาตรฐานจำนวน 63 วันต่อปี โดยพบสูงสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน

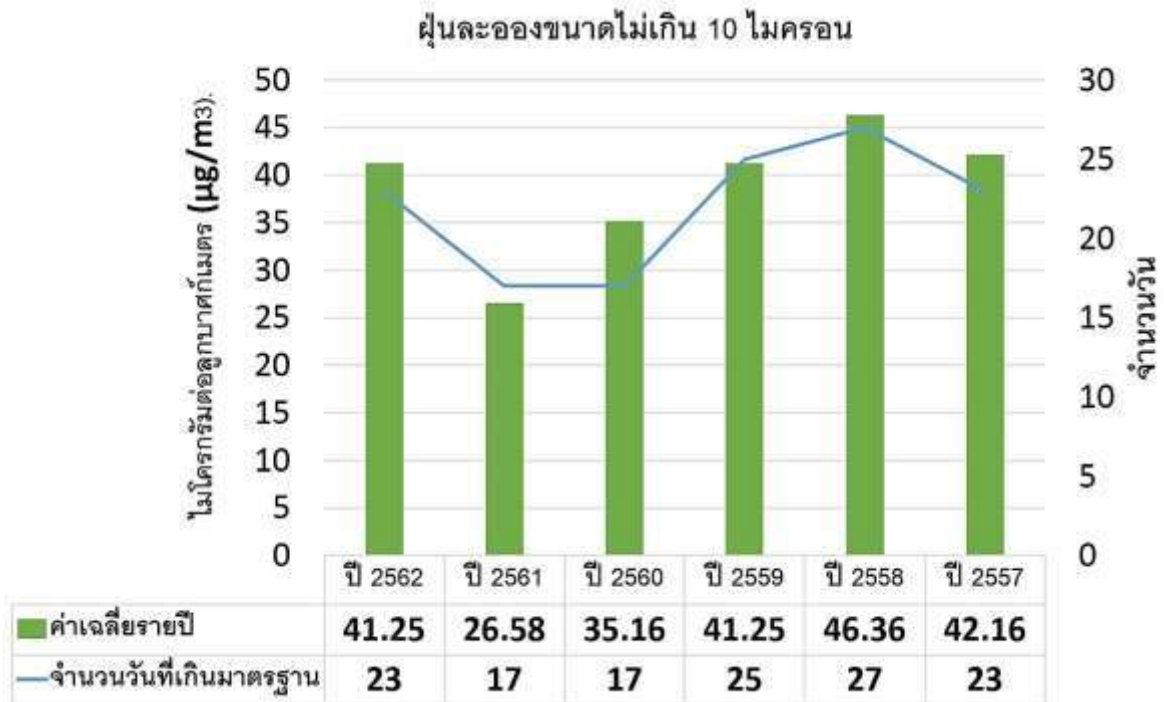

หมายเหตุ: ค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) = $120 \text{ (ug/m}^3\text{)}$
 ค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) = $50 \text{ (ug/m}^3\text{)}$

ภาพที่ 3.1 ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2562

ที่มา: รวบรวมจากข้อมูลกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2557-2562พบว่า ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 10) มีค่าเฉลี่ยรายปีระหว่าง $35\text{-}46 \text{ ug/m}^3$ มีวันที่เกินมาตรฐาน โดยเฉลี่ยประมาณ 22 วันต่อปี ซึ่งสถานการณ์ไม่แตกต่างกันมากนักในระยะเวลา 6 ปี

หมายเหตุ: ค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) = 120 (ug/m3)

**ภาพที่ 3.2 ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กและจำนวนวันที่มีค่าเกินค่ามาตรฐาน
ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2557 -2562**

ที่มา: รวบรวมจากข้อมูลกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

สรุปผลการดำเนินงาน

คุณภาพอากาศโดยรวมของเทศบาลตำบลเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่า ค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในมาตรฐาน แต่มีจำนวนวันที่เกินมาตรฐานจำนวนหลายวันต่อปี โดยจำนวนวันที่เกินค่ามาตรฐาน ส่วนใหญ่พบในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม และเมษายนของทุกปี โดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคมที่มีจำนวนวันที่เกินค่ามาตรฐานมากกว่าสิบวันต่อเดือนอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ สำหรับการป้องกันและเฝ้าระวังในประเด็นคุณภาพอากาศ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่เกินขอบเขตของเทศบาลฯ ในการจัดการ ความร่วมมือระหว่างพื้นที่ข้างเคียงเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงและเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในท้องถิ่น

แนวทางยุทธศาสตร์ พื้นที่ และภาคีสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 11.6 : ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการของเสียและคุณภาพอากาศ ภายในปี พ.ศ. 2573

แนวทางยุทธศาสตร์	พื้นที่ยุทธศาสตร์	ภาคีที่เกี่ยวข้อง
● ลดการเผาเตรียมพื้นที่การเกษตร โดยจัดทำข้อตกลงชุมชนเรื่องแนวกันไฟ อนุรักษ์สร้างความรับผิดชอบในการป้องกันไฟลามจากการเผา และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุทางการเกษตร	- พื้นที่เกษตรในและโดยรอบเมือง	- เกษตรอำเภอ - ชุมชน - เกษตรกร
● จัดทำระบบแจ้งเตือนและมาตรการป้องกันกลุ่มเสี่ยงจากมลพิษ โดย: (1) ติดตั้งระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศสำหรับกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันตนเอง และพัฒนาระบบการติดตามเฝ้าระวังและแจ้งเตือนมลพิษทางอากาศให้กับประชาชน (รวมถึงตัวชี้วัดท้องถิ่น) (2) กำหนดมาตรการในระดับคุณภาพอากาศต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์มาตรการการป้องกันกลุ่มเสี่ยง (3) จัดทำ safety zone ในภาวะวิกฤต (คัดเลือกพื้นที่เหมาะสม สนับสนุนวิธีการ และอุปกรณ์) รวมถึงจัดทำบันทึกสุขภาพกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ	- โรงเรียน - ศูนย์เด็กเล็ก - ชุมชนที่มีผู้สูงอายุ และเด็กจำนวนมาก - พื้นที่เศรษฐกิจในเขตเมือง	- โรงเรียน - ศูนย์เด็กเล็ก - ชุมชน - ผู้ประกอบการที่พัก - นักท่องเที่ยว - กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สถานศึกษา (สนับสนุนการพัฒนาระบบ) - สถานีอุตุนิยมวิทยา
● สร้างความตระหนัก และความรู้เรื่องปัญหาหมอกควันให้กับเยาวชน และชุมชน โดยการสร้างหน่วยการเรียนรู้เรื่องปัญหาหมอกควัน และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เรื่องสาเหตุ การดับไฟและการป้องกัน ตนเองจากผลกระทบ	- สถานศึกษาในและโดยรอบเขตเมือง - ชุมชน	- สถานศึกษาในและโดยรอบเขตเมือง - ชุมชน - กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ตัวชี้วัด : (1) จำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5 และ PM10) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (2) ร้อยละของเที่ยวบินที่สามารถบินได้ตามกำหนด (3) ร้อยละวันที่มองเห็นยอดพระธาตุดอยกองมูในเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน (เวลา 7.00 - 11.00 น.)		

ตัวอย่างการดำเนินงานตามแนวทางยุทธศาสตร์

- ตัวอย่างแนวทางการจัดทำ safety zone เพื่อป้องกันกลุ่มเสี่ยงในช่วงวิกฤต Safety zone มีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณฝุ่นควันให้ต่ำกว่าค่าเกณฑ์เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ โดยการจัดการพื้นที่

หลักการทำ Safety Zone

ขั้นตอนการทำ Safety Zone

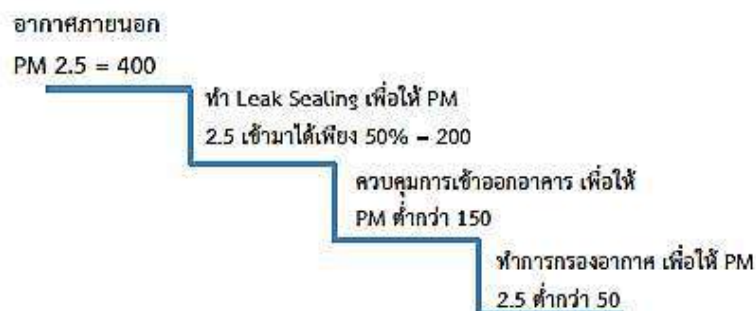
- สำรวจแบ่งโซนพื้นที่ และเลือกพื้นที่ที่จะทำ Smart Clean Room
- ฉนวนรอยรั่ว Leak Sealing เพื่อกันอากาศเสียที่จะเข้ามา
- ทำการกรองอากาศเสีย (-) ให้เป็นอากาศดี (+)

** ในกรณีอาคารที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศ และต้องการอากาศภายนอกเข้ามาเพื่อความสะดวกสบายของผู้อาศัย จำเป็นต้องติดเครื่องเติมอากาศ

** การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศให้สะอาด ด้วยการล้างแผ่นกรองในเครื่องปรับอากาศจะช่วยให้อากาศภายในห้องดี และมีคุณภาพมากขึ้น

ขั้นตอนการทำ Safety Zone

“ในภาวะวิกฤติ เราจะทำการลด PM 2.5 แบบขั้นบันได”

ภาพที่ 3.3 หลักการทำ safety zone

ที่มา: สถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม: <https://www.youtube.com/watch?v=Se4rssA5Avs>

- โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร อัดม้วนใบอ้อยแทนการเผา

โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร ชุมชนปลอดการเผา ตำบลแม่กุ อำเภอสอด จังหวัดตากมีการจัดการเศษใบอ้อยโดยการขบรัดแล้วม้วนเศษใบอ้อยให้เป็นฟ่อน ส่วนใบอ้อยที่เหลือทำการไถกลบเพื่อให้เป็นปุ๋ยในดินสำหรับฤดูกาลผลิตต่อไป ซึ่งในพื้นที่ปลูกอ้อยเมื่อใช้เครื่องตัดอ้อยแล้วจะเหลือเศษใบอ้อยไร่ละประมาณ 1-1.5 ตัน โดยเศษใบอ้อยที่อัดม้วนแล้ว จะมีน้ำหนักม้วนละ 130 กิโลกรัม ราคาขายประมาณตันละ 800 บาท เมื่อคำนวณแล้วเกษตรกรจะมีรายได้จากเศษใบอ้อยเฉลี่ยกว่าไร่ละ 1,000 บาท

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดการเผา

ที่มา : กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

การเผาทำให้อุณหภูมิและความอุดมสมบูรณ์ในดิน ทำให้ต้องใส่ปุ๋ยสองกระสอบหรือมากกว่านั้นต่อไร่ในหนึ่งรอบการผลิต เปรียบเทียบกับการไม่เผา โดยใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรอัดม้วนเศษใบอ้อยจำหน่าย ทำให้ได้ต้นทุนค่าปุ๋ยในรอบการผลิตต่อไป และไม่สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ในดิน ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยมากในการปรับปรุงดิน ดังนั้น จึงสร้างประโยชน์แก่เกษตรกร ในการลดต้นทุนการเกษตรได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะต้องจ่ายค่าน้ำมันเครื่องจักร แต่ยังคงมีรายได้จากการขายเศษวัสดุกลับมาคืนมา ซึ่งต่างกับการเผาที่ไม่เกิดรายได้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน

สถานการณ์คุณภาพการศึกษา และสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน (ความเห็นจากการประชุมหารือกับภาคีพัฒนา)

- เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งเข้าไม่ถึงการศึกษา เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจครอบครัว และความรุนแรง บางส่วนเป็นเด็กขาดสัญชาติ และไม่มีนามสกุล แต่ถ้าเด็กได้รับการศึกษาจะมีโอกาสได้รับนามสกุล (มีทุนเรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน) และพบว่าเด็กที่ได้รับโอกาสเป็นกลุ่มที่มีความอดทนในการทำงานในอนาคต
- ขาดข้อมูลประชากรเด็กวัยเรียนเชิงลึก ซึ่งในภาพรวมที่ประชุมเห็นว่าสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ขาดโอกาส ประมาณร้อยละ 50-60 ควรสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนและให้มีงานทำที่มั่นคงในพื้นที่ อีกประมาณครึ่งเป็นกลุ่มที่ครอบครัวมีความพร้อม สามารถเน้นวิชาการและส่งเสริมให้กลับมาพัฒนาพื้นที่
- ทิศทางนโยบายการศึกษาต้องมีความชัดเจนไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย โดยควรมีทั้งด้านวิชาการ และทักษะชีวิต และควรได้รับความร่วมมือจากครอบครัว มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดประชาชนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เช่น หากวิสัยทัศน์หรือหลักการทางการศึกษา คือ การศึกษาที่สอดคล้องกับชีวิต สังคม ชุมชนแม่ฮ่องสอน --> กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องมีความสอดคล้อง --> เพื่อให้เกิดผลที่ คุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนที่มีความรู้ทางวิชาการ + มีทักษะชีวิต + มีทัศนคติที่ดีสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ (เก่ง ดี มีความสุข)

ข้อมูลสถานการณ์ตามตัวชี้วัดหลัก

ตัวชี้วัดที่ 4.1.1 ร้อยละของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ต่อจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมด ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์

การแปรผลและค่าเป้าหมาย

เมืองทำได้ดี ต่อยอดต่อได้	มากกว่าร้อยละ 95
เมืองมีศักยภาพบรรลุ SDG	ร้อยละ 90-95
เมืองทำได้ดี ต่อยอดต่อได้	มากกว่าร้อยละ 95
เป้าหมาย	ร้อยละของเด็กและเยาวชน ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ต่อจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมด ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ในด้านการอ่าน และด้านคณิตศาสตร์ ร้อยละ 100 ภายในปี 2573

ผลการดำเนินงาน

ปี 2561 มีจำนวนผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.1 - ม.6) ปีการศึกษา 2561 เข้ารับการประเมินผล การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ 72,506 คน จำนวนผู้ผ่านเกณฑ์ประเมินผลทักษะภาษาอังกฤษระดับดีขึ้นไป 43,459 คน คิดเป็นร้อยละ 59.94 และจำนวนผู้เรียนที่เข้ารับการประเมินผลการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 39,544 คน จำนวนผู้ผ่านเกณฑ์เท่ากับ 20,883 คน คิดเป็นร้อยละ 52.81

สังกัด	จำนวนผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.1 - ม.6) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ที่เข้ารับการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ (คน)	จำนวนผู้ผ่านเกณฑ์และประเมินผลทักษะภาษาอังกฤษ ระดับดี ขึ้นไป	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
สพม.เขต 34	44,535	25,526	57.32
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 1	12,030	10,278	85.44
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2	14,080	6,700	47.59
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	1,195	732	61.26
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	0	0	0.00
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	666	223	33.48
รวม	72,506	43,459	59.94

สังกัด	จำนวนนักเรียน/นักศึกษา ทั้งหมด ปีการศึกษา 2561 (คน)	นักเรียน/นักศึกษาที่ผ่านการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์		นักเรียน/นักศึกษาที่ผ่านการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์		นักเรียน/นักศึกษาที่ผ่านการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ระดับดี หรือดีเด่น		หมายเหตุ
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 1	12,030	2,501	20.79	9,529	79.21	0	0.00	
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2	14,058	21	0.15	8,136	57.87	5,901	41.98	1.ยอดนักเรียนไม่เท่ากัน
สพม.เขต 34	2,188	0	0.00	76	3.47	2,112	96.53	1.ยอดนักเรียนไม่เท่ากัน 2. นักเรียนผ่านระดับดีหรือดีเด่นมากกว่านักเรียนที่ผ่าน
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	1,195	130	10.88	1,065	89.12	798	66.78	
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	286	103	36.01	182	63.64	182	63.64	1.ยอดนักเรียนไม่เท่ากัน
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	9,787	7,892	80.64	1,895	19.36	0	0.00	
รวม	39,544	10,647	26.92	20,883	52.81	8,993	22.74	

ภาพที่ 3.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานักเรียนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2561

ที่มา: ระบบตรวจ ติดตามและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สรุปผลการดำเนินงาน

ปีการศึกษา 2561 จำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขตที่ 1 ซึ่งโรงเรียนชั้นประถมของพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนสังกัดอยู่ มีจำนวนนักเรียนรวม 12,030 คน นักเรียนที่ผ่านการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดเป็น ร้อยละ 79.21 จากนักเรียนทั้งหมด และมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์และประเมินผลทักษะภาษาอังกฤษ ระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 85.44 ของจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

แนวทางยุทธศาสตร์ พื้นที่ และภาคีสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 4.1 : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี 2573

แนวทางยุทธศาสตร์	พื้นที่ยุทธศาสตร์	ภาคีที่เกี่ยวข้อง
● จัดทำฐานข้อมูลประชากรเด็กวัยเรียนในท้องถิ่น โดยเน้นข้อมูลเด็กกลุ่มเปราะบาง ครอบคลุมข้อมูลสถานะทางเศรษฐกิจ และปัญหาอื่น ๆ ของครอบครัว สถานะสุขภาพ และกลุ่มชาติพันธุ์	- สถานศึกษาทั้งหมดในเขตอำเภอเมือง	- ศึกษาธิการจังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบต. อบจ.) - โรงเรียน กศน. - วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินี - สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
● ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาโดยภาคีต่าง ๆ ในชุมชน ตามศักยภาพ ความสนใจ และความเหมาะสมของเด็กแต่ละชุมชน (อาจพิจารณารวมถึงการปรับ KPI ครู ที่ไม่เน้นเพียงด้านวิชาการ และเชื่อมโยงผู้สูงอายุกับเด็กวัยเรียน)	- โรงเรียนทั้งหมดในท้องถิ่น	- คณะกรรมการสถานศึกษา - ผู้บริหารท้องถิ่น - ชุมชน - ผู้แทนเยาวชน
● เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้เด็กและเยาวชนที่สามารถส่งเสริมความถนัดและศักยภาพ โดยการสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมและพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายในเขตเมือง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ	- พื้นที่ศักยภาพในเขตเมือง โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชนทั่วไป เด็กที่มีศักยภาพพิเศษ และ	- เทศบาล/ ชุมชน (สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้) - ผู้แทนเยาวชน

แนวทางยุทธศาสตร์	พื้นที่ยุทธศาสตร์	ภาคีที่เกี่ยวข้อง
กลุ่มเฉพาะ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นและการรับรองวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในพื้นที่	เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย	- สถาบันการศึกษา (สนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้) - ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน (เชื่อมโยงการเรียนรู้ของเด็กกับตลาดแรงงาน)
● สนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อให้เด็กมีโอกาสเรียนและมีงานทำในพื้นที่ โดยการเรียนการสอนที่เรียนพร้อมทำงาน ในสถานประกอบการ โดยท้องถิ่นหรือสถานศึกษาอาจเป็นตัวกลางในการประสานแรงงานและความต้องการ หรือสร้างอาชีพในโรงเรียน เช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ งานช่าง และการดูแลผู้สูงอายุ	- เด็กที่สำรวจพบการขาดโอกาสทางการศึกษา	- เทศบาล - สถาบันการศึกษา - ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน
ตัวชี้วัด : (1) เด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ในด้านการอ่าน และด้านคณิตศาสตร์สูงขึ้น (2) เด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาและมีงานทำในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น		

ตัวอย่างการดำเนินงานตามแนวทางยุทธศาสตร์

- โครงการ Partnership School ความร่วมมือรัฐ เอกชน ชุมชน ในการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนาหรือ Partnership School มีสถานะเป็นโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งยังคงได้รับการสนับสนุนงบประมาณ การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาทุกระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องคุณภาพมาตรฐาน แต่การบริหารงานจะอยู่ภายใต้การดูแลของผู้มีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ภาคเอกชน ผู้นำระดับท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง และมหาวิทยาลัยในพื้นที่นั้น ๆ

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างโรงเรียน Partnership School

ในปี 2561 มีภาคเอกชนและบริษัทต่าง ๆ กว่า 10 แห่ง ได้เสนอรายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแล้ว กว่า 70 แห่ง อาทิ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด เสนอชื่อโรงเรียนบ้านหนองไผ่ดูลิตประชา จ.ขอนแก่น โรงเรียนบ้านภูดิน (มิตรผลอุปถัมภ์) จ.ชัยภูมิ วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น วิทยาเขตหนองเรือ จ.ขอนแก่น และ โรงเรียนสมสะอาดพิทยาสรรพ์ จ.กาฬสินธุ์ เครือเบทาโกรได้คัดเลือกโรงเรียนช่องสาธิตาเป็นโรงเรียนนำร่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือ สร้างเด็กดี เด็กเก่ง ที่ไม่ทิ้งถิ่นฐาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น

ในปี 2561 มีภาคเอกชนและบริษัทต่าง ๆ กว่า 10 แห่ง ได้เสนอรายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแล้วกว่า 70 แห่ง อาทิ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด เสนอชื่อโรงเรียนบ้านหนองไผ่ดูลิตประชา จ.ขอนแก่น โรงเรียนบ้านภูดิน (มิตรผลอุปถัมภ์) จ.ชัยภูมิ วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น วิทยาเขตหนองเรือ จ.ขอนแก่น และโรงเรียนสมสะอาดพิทยาสรรพ์ จ.กาฬสินธุ์ เครือเบทาโกรได้คัดเลือกโรงเรียนช่องสาธิตกา เป็นโรงเรียนนำร่องเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือ สร้างเด็กดี เด็กเก่ง ที่ไม่ทิ้งถิ่นฐาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นต้น

● โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จังหวัดบุรีรัมย์

โรงเรียนทางเลือกต้นแบบแห่งจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่เก็บค่าเล่าเรียนและไม่มีการสอบ เพราะเชื่อในศักยภาพที่จะพัฒนาตัวเองได้ของมนุษย์ทุกคน โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนาถูกก่อตั้งใน พ.ศ. 2546 ด้วยวัตถุประสงค์ในการเป็นโรงเรียนตัวอย่างที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้ทุกคนโดยเท่าเทียมกัน ครูวิเชียร ไชยบัง ครูใหญ่และผู้ก่อตั้งกล่าวว่า “มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองได้ การศึกษาที่แท้จริงจึงเป็นกระบวนการพัฒนาตัวเอง จากการตั้งคำถาม ปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง ดังนั้นครูจึงไม่ใช่ผู้สอน แต่เป็นเสมือนผู้ร่วมทางที่จะช่วยประคับประคองนักเรียนไปบนเรือลำเดียวกัน”

ภาพที่ 3.7 โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จังหวัดบุรีรัมย์

ที่มา : <https://readthecloud.co/lamplaimat-pattana-school/>

- “มอวาคี” โรงเรียนของชุมชน หลักสูตรท้องถิ่น

หมู่บ้านมอวาคี หรือชื่อราชการคือ บ้านหนองมณฑา เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ โดยชาวปกาเกอะญอมอวาคีและสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (ศ.ว.ท.หรือ IMPECT) ได้ประสานความร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งโรงเรียนของชุมชน โดยใช้ชื่อว่า ศูนย์การเรียนชุมชนแม่ฟ้าหลวงบ้านหนองมณฑา (มอวาคี)

ภาพที่ 3.8 โรงเรียนมอวาคี จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : <https://www.komchadluek.net/news/edu-health/99254>

ความโดดเด่น คือ การเรียนการสอนบูรณาการหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของกลุ่มชน รู้จักและรักษ์ป่า มีการสอนภาษาปกาเกอะญอทั้งฟัง พูด อ่านและเขียน ทำให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาของกลุ่มชน เชื่อมโยงกับภาษาไทย อังกฤษ โดยบูรณาการระหว่างหลักสูตรแกนกลางของ สพฐ.และให้ปราชญ์ชาวบ้านมาสอนคติ ภูมิปัญญา องค์ความรู้ในการจัดการป่า รักษาป่า รักษาป่า นอกจากนี้ ยังปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอด เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ผลที่ได้คือ นักเรียนสามารถนำความรู้แกนกลางและความรู้เชิงวัฒนธรรมที่เรียนจากโรงเรียนชุมชนมอวาคีไปเรียนต่อในโรงเรียนประจำอำเภอได้เป็นอย่างดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว

สถานการณ์เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว (ความเห็นจากการประชุมหารือกับภาคีพัฒนา)

- การท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนจะมีช่วงเวลาสำหรับการท่องเที่ยวสั้น คือประมาณ 3-4 เดือนในแต่ละปี และช่วงเวลาในการพักอยู่ในเขตเมืองของนักท่องเที่ยวต่อครั้งมีระยะเวลาที่สั้น เพราะไม่มีกิจกรรมภายในเมืองมากนัก
- ปัญหาหนึ่งคือระบบโลจิสติกส์ และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่ไม่พร้อม เช่น จำนวนเที่ยวบินน้อย ถนนที่ไม่มีทางจักรยานหรือทางคนเดิน พื้นที่ถนนส่วนใหญ่มีลักษณะเล็กและแคบ รวมถึงมีข้อจำกัดทางกฎหมายในการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพื้นที่ เช่น พื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่เขา
- ความสามารถในการแข่งขันในด้านการท่องเที่ยวควรได้รับการส่งเสริมมากขึ้น เช่น การเข้าถึงผลิตภัณฑ์ การรับรู้ถึงผลิตภัณฑ์ รวมถึงการส่งเสริมการตลาด
- ในด้านวิถีชีวิต ปัจจุบันพื้นที่ออกกำลังกายของประชาชน คือ บริเวณที่จอดรถของสนามบินและสนามกีฬาจังหวัดซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองออกไป อันตราย และไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ
- ในเมืองยังมีการใช้ถุงพลาสติกมาก มีการบริโภคที่มากเกินไป พบความเสี่ยงโรคกลุ่ม NCDs ประชาชนขาดการออกกำลังกาย และสินค้าอินทรีย์ยังหาซื้อได้ยาก เนื่องจากการผลิตสินค้าอินทรีย์ผลิตแล้วไม่คุ้มทุน ราคาขายไม่สูงใจให้ผลิต จึงมีความเสี่ยงจากการผลิตสูง

ข้อมูลสถานการณ์ตามตัวชี้วัดหลัก

ตัวชี้วัดที่ 8.9.1 อัตราการเติบโตของรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของท้องถิ่น (รวมถึงจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน)

การแปลผลและค่าเป้าหมาย

เมืองทำได้ดี ต่อยอดต่อได้	มากกว่าร้อยละ 5
เมืองมีศักยภาพบรรลุ SDG	ร้อยละ 4-5
เมืองยังไม่ได้ดำเนินการ SDG	น้อยกว่าร้อยละ 4
เป้าหมายในปี 2573	อัตราการเติบโตของรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของท้องถิ่น (รวมถึงจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีฐาน

ผลการดำเนินงาน

สถิติผู้มาเยือนและนักท่องเที่ยว จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2557 - 2559 มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2557 มีผู้มาเยือนจำนวน 769,563 คน ปี 2558 มี 799,607 คน และ ปี 2559 มี 832,209 คน คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 3.9 ในปี 2558 และ ร้อยละ 4.1 ในปี 2559 ผู้มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยจำนวน 2.41 วัน โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้เวลาในการพำนักรที่สั้นกว่า โดยเฉลี่ยประมาณ 2.18 วัน

ส่วนชาวต่างชาติจะใช้เวลาในการพำนักราวประมาณ 3.17 วัน โดยผู้มาเยือนจะมีค่าใช้จ่ายในด้านที่พัก อาหาร และของฝากเฉลี่ย **ประมาณ 2,000 บาทต่อคนต่อวัน** โดยชาวต่างชาติมีค่าใช้จ่ายมากกว่าชาวไทยสถิติจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แสดงจำนวนผู้เข้าพักแรมและท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติในเขตอำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2560 เดือน มกราคม - ธันวาคม พบว่ามีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั้งหมดจำนวน 86,179 คน จำแนกเป็นการเดินทางท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว จำนวน 26,304 คน และเดินทางเข้ามาด้วยตนเอง จำนวน 59,875 คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักในบังกะโล รีสอร์ท (ร้อยละ 46.6) รองลงมาคือโรงแรม (ร้อยละ 25.68) และเกสต์เฮาส์ (ร้อยละ 20.26) ตามลำดับ (ข้อมูลจากสำนักงานสถิติจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2562)

สรุปผลการดำเนินงาน

แนวโน้มจำนวนผู้มาเยือนและนักท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีด้วยอัตราการเพิ่มขึ้น**ประมาณร้อยละ 4** ผู้มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระยะเวลาพำนักร้อยละ 2 วัน โดยชาวต่างชาติจะใช้เวลาในการพำนักร้อยละ 3.17 วัน โดยผู้มาเยือนจะมีค่าใช้จ่ายในด้านที่พัก ค่าอาหาร และการซื้อของฝาก มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และงานประเพณีท้องถิ่น และมีโครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณค่า ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจของชุมชนและเยาวชนเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางยุทธศาสตร์ พื้นที่ และภาคีสำคัญ

เป้าประสงค์ 8.9 : ภายในปี 2573 ออกนโยบายและนำไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

แนวทางยุทธศาสตร์	พื้นที่ยุทธศาสตร์	ภาคีที่เกี่ยวข้อง
ยกระดับการบริหารและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เมืองแม่ฮ่องสอนเป็นจุดบริการสำหรับการจัดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมีอัตลักษณ์ และมีความปลอดภัย โดยมุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต วัฒนธรรม วิถีชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อน สถานที่ปฏิบัติธรรม สถานที่ออกกำลังกาย การนวดเพื่อสุขภาพ อาหารสมุนไพร (เช่น ถั่ว งา) และที่พักที่ได้มาตรฐาน	พื้นที่เมืองและโดยรอบ	- หน่วยงานการท่องเที่ยวระดับเมือง อำเภอและจังหวัด - ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และเครือข่าย - ชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่
เมืองแม่ฮ่องสอนเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ใกล้เคียง โดยจัดโปรแกรมท่องเที่ยวที่มุ่งใจกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลายโดยความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรอบและภาคีต่าง ๆ รวมถึงการขยายการท่องเที่ยวในลักษณะการศึกษาดูงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูท่องเที่ยวหลัก	พื้นที่เมืองและโดยรอบ	- หน่วยงานการท่องเที่ยวระดับเมือง อำเภอจังหวัด - ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และเครือข่าย - อปท. และชุมชนในและโดยรอบเมือง - สถาบันการศึกษาที่มีการสอนเรื่องการท่องเที่ยว

แนวทางยุทธศาสตร์	พื้นที่ยุทธศาสตร์	ภาคที่เกี่ยวข้อง
ส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวัน และกิจกรรมการท่องเที่ยว โดย:		
(1) รณรงค์การปลูกและทานผักปลอดสารในครัวเรือน และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์/กล้าไม้ให้ประชาชน ส่งเสริมการใช้ที่ดินว่างเปล่าในเมืองเป็นพื้นที่ปลูก พืชผักปลอดภัย รวมถึงขยายพื้นที่ขายรองรับเฉพาะ สำหรับสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- ชุมชนในพื้นที่เมือง - ตลาด และ ถนนคนเดิน - พื้นที่ศักยภาพ เช่น พื้นที่รอบ สนามบิน แม่ฮ่องสอน พื้นที่ริมน้ำ ติดห้วย แม่ฮ่องสอน และพื้นที่กร ร้างในเมือง	- เทศบาล - ชุมชน - ตลาด - สำนักงานเกษตรจังหวัด และอำเภอ -ผู้ประกอบการร้านอาหาร และที่พัก - นักท่องเที่ยว
(2) สร้างตราสัญลักษณ์สีเขียวของเมืองแม่ฮ่องสอน ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการดำเนินการในพื้นที่ (เช่นร้านอาหารสีเขียว ที่พักสีเขียว) โดยการรับรองของกลุ่ม หรือหน่วยงานของรัฐระดับท้องถิ่น เช่น เทศบาล เกษตรอำเภอ		
(3) รณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก และใช้วัสดุธรรมชาติ ในชีวิตประจำวัน โดยเริ่มจากผู้ซื้อผู้ขายในตลาดและ ถนนคนเดินและกลุ่มนักท่องเที่ยว		
พัฒนาสารสนเทศการท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอนโดย	พื้นที่เมือง และโดยรอบ	- หน่วยงานการท่องเที่ยว ระดับเมือง อำเภอ และ จังหวัด - ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และเครือข่าย - อบท. และชุมชนในและ โดยรอบเมือง - พิพิธภัณฑ์มีชีวิต - สถาบันการศึกษา - สื่อท้องถิ่น
(1) รวบรวมภูมิปัญญาและข้อมูลจากผู้รู้ และปราชญ์ท้องถิ่น และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น สถานที่สำคัญ อาหาร วัฒนธรรม ภาษา ความรู้พื้นถิ่น รวมถึงรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ		
(2) จัดทำข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลาย สื่อสารเข้าใจง่าย เช่น แผนที่ กราฟฟิก และเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ		
(3) ประสานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยวกับหลักสูตรการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนทั้งในระดับอุดมศึกษาและ หลักสูตรระยะสั้นในภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ		
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION ตัวชี้วัด : (1) การเติบโตของรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (2) จำนวนหน่วยงาน และสถานประกอบการในท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น		

ตัวอย่างการดำเนินงานตามแนวทางยุทธศาสตร์

● การรับรองโรงแรมและร้านอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน มีหลายหน่วยงานดำเนินการทั้งในระดับพื้นที่ และในระดับประเทศ เช่น “โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” หรือ Green Hotel โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. นำร่องในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง และขยายผลการดำเนินการในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า นาน พื้นที่พิเศษเลย พื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย กำแพงเพชร เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรอบเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หรือ Global Sustainable Tourism Council (GSTC) ตามข้อปฏิบัติด้านที่ 4 คือมิติด้านการเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ผู้ประกอบการโรงแรมที่สนใจเข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องปฏิบัติตาม 6 ข้อกำหนดเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นกรีนโฮเทล ประกอบด้วย 1) นโยบายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) การพัฒนาบุคลากร 3) ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ 4) มีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 5) มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน และ 6) การมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นและชุมชน

ภาพที่ 3.9 โครงการรับรองที่พักและร้านอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

"โครงการใบไม้เขียว" หรือ Greenleaf ดำเนินการโดยมูลนิธิใบไม้เขียวเพื่อกระตุ้นให้ธุรกิจโรงแรมเน้นความสำคัญกับการใช้พลังงานและการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการบริหารคุณภาพของโรงแรม "ใบไม้เขียว" จึงเป็นสัญลักษณ์ของโรงแรมที่ใส่ใจและให้ความสำคัญกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ 1) การควบคุมคุณภาพและการบำบัดน้ำทิ้งตามกฎหมายและข้อบังคับของทางราชการ 2) มาตรการรักษาความปลอดภัย การเก็บรักษา การใช้ และการจัดการเชื้อเพลิง แก๊สและสารพิษ 3) มีนโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม

4) มีการจัดการของเสีย 5) มีการใช้พลังงานไฟฟ้าและน้ำอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ 6) ให้ความสำคัญกับการจัดซื้อที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 7) มีมาตรการควบคุมคุณภาพอากาศภายในอาคาร และ 8) เน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้น และรณรงค์ให้ลูกค้าใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

“โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทภัตตาคารและร้านอาหาร” (Green Restaurant) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทภัตตาคารและร้านอาหาร และพัฒนาศักยภาพการจัดการขยะอินทรีย์ของภัตตาคารและร้านอาหารเพื่อลดปริมาณขยะเศษอาหารและมีการจัดการที่ถูกหลักวิชาการ รายละเอียดเกณฑ์ประกอบด้วย 4 หมวด 46 ตัวชี้วัด ได้แก่ หมวดที่ 1) ขั้นตอนการผลิตอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมวดที่ 2) การให้บริการและส่วนสนับสนุนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมวดที่ 3) การจัดการพลังงานและการจัดการสิ่งแวดล้อม และหมวดที่ 4) การบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โดยท้องถิ่นสามารถสนับสนุนผู้ประกอบการในท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการเหล่านี้ หรือพัฒนาเกณฑ์ของท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายในท้องถิ่นนั้น ๆ

● ตลาดชุมชนเชียงใหม่อาหารปลอดภัย

ตลาดชุมชนเชียงใหม่อาหารปลอดภัย (Farmer's Market Chiang Mai) เป็นตลาดผักเพื่อสุขภาพ ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับพืชผักของเชียงใหม่ให้ตรงตามมาตรฐานของผักออร์แกนิก พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในด้านเกษตรกรรม โดยสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่เป็นตัวกลางในการควบคุมดูแลมาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรให้อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว ก่อนนำมาจำหน่ายที่โครงการจริงใจมาร์เก็ต ในเมืองเชียงใหม่

ภาพที่ 3.10 ตลาดชุมชนเชียงใหม่อาหารปลอดภัย

ที่มา : <https://www.chiangmaicitylife.com/>

ปัจจุบัน ตลาดเป็นที่รู้จักในฐานะศูนย์รวบรวมพืชผักออร์แกนิกของเชียงใหม่ สถานที่ที่คนรักสุขภาพและเจ้าของธุรกิจร้านอาหารปลอดภัยสามารถไว้วางใจได้ว่าเมื่อมาตลาดผักในโครงการนี้แล้วจะได้บริโภคสินค้าหรืออาหารที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานออร์แกนิก ทุกแผงผัก ผลไม้ และอาหารของเหล่าพ่อค้าแม่ค้าจะผ่านการตรวจสอบสารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้ จากแผนงานพัฒนาเครือข่ายการตลาดพืชอาหารปลอดภัยเชียงใหม่ฯ (สสจ.ชม.) และเจ้าหน้าที่ของโครงการจริงใจ มาร์เก็ต เชียงใหม่ อย่างสม่ำเสมอ โดยเริ่มตั้งแต่การส่งทีมงาน

ไปยังแปลงผลิต ตรวจสอบพื้นที่การผลิตตลอดจนผลผลิต เมื่อผ่านเกณฑ์และสามารถนำมาจำหน่ายในตลาดได้แล้ว ทีมงานยังคงสุ่มเก็บตัวอย่างของผลผลิตในตลาดไปตรวจหาสารเคมีตกค้างทุกสัปดาห์ เพื่อให้มั่นใจว่าได้สินค้าที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง ตลอดจนถึงการรณรงค์เลิกใช้ถุงพลาสติกและเลิกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร

- ตลาดสุขใจ (Sookjai Farmer's Market) จังหวัดนครปฐม

ตลาดสุขใจเป็นตลาดเกษตรอินทรีย์ ด้วยสโลแกน สามพราน รวมพลังรักษโลก ลดโลกร้อน จุดเด่นของที่นี่คือ ความเป็นตลาดเกษตรอินทรีย์ สิ่งที่น่าสนใจปลอดจากสารพิษ เป็นของจากชาวบ้านผู้ผลิตทั้งที่นครปฐมและสถานที่ใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็นผัก ผลไม้ อาหารสด เนื้อหมู ไช้ปลอดภัย ไร้สารกระตุ้น

ภาพที่ 3.11 ตลาดสุขใจ จังหวัดนครปฐม

ที่มา : <https://www.talontiew.com/sookjai-farmers-market/>

ด้วยนโยบายที่เด่นชัด ทำให้ตลาดแห่งนี้ งดใช้วัสดุที่ทำลายยาก เป็นภาระแก่สิ่งแวดล้อม ยกเว้นถุงหิ้วพลาสติก ถุงก๊อปแก๊ป มาใช้ถุงผ้า และตะกร้าไม้ไผ่สาน โดยนักท่องเที่ยวจะหิ้วตะกร้าที่ทางตลาดจัดไว้ให้ ยืมเมื่อนำของใส่รถ จะนำมาคืน มีการประยุกต์วัสดุแทนจานโฟม เช่น กระถางใบตอง ส่วนหลอดพลาสติก ก็หันมาใช้หลอดต้นอ้อ เราจะได้เห็นภาชนะจากธรรมชาติ ชะลอมสานที่ทำจากใบมะพร้าว หรือภาชนะอื่น ๆ จากกาบกล้วย ใบบัวหลวง ถักด้วยไม้กลัด โต๊ะ เก้าอี้นั่งรับประทานอาหารเป็นโต๊ะไม้ไผ่ ม้านั่งเตี้ยทำจากไม้ จึงนับเป็นตลาดต้นแบบที่น่าสนับสนุนเพื่อการรักษาสุขภาพ รักษาโลก และรักษาสีสิ่งแวดล้อมไปด้วยกัน

4. แนวทางการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์

4. แนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แนวทางการดำเนินงานตามประเด็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนทั้ง 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การจัดการคุณภาพอากาศ และการขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง (ประเด็นเชื่อมโยงทั้งในและนอกเขตเมือง) (2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน และ (3) การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและ กิจกรรมการท่องเที่ยว มีความสอดคล้องและสามารถดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองของ เทศบาล และแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์กับ แผนงานของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

“ก้าวสู่ชีวิตสังคมเมืองที่มีคุณภาพ”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล 7 ด้าน ได้แก่

1. **ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม** เสริมสร้างให้เมืองแม่ฮ่องสอน เป็นเมืองแห่งการดำรงไว้ซึ่งศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาทุกศาสนา ส่งเสริม กิจกรรมการสืบทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชน
2. **ด้านสุขภาพและสวัสดิการพื้นฐาน** เสริมสร้างให้เมืองแม่ฮ่องสอนเข้มแข็งด้วยคนสุขภาพแข็งแรง สนับสนุนการเกิดคลินิกสุขภาพในชุมชน โดยสนับสนุนให้ประชาชนได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐาน เพื่อ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อแก้ไขปัญหา ป้องกันสิ่งเสพติด อาชญากรรม และส่งเสริมกิจกรรมการดูแลสุขภาพในทุกกลุ่มอายุ
3. **ด้านการมีส่วนร่วม และบริหารจัดการที่ดี** เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ควบคู่กับการบริหารจัดการที่ดี โดยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองและการจัดทำแผนงบประมาณจัด ให้มีหน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์และบริการด้านกฎหมาย และพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรเทศบาล
4. **ด้านการศึกษา** เสริมสร้างให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ต่อเนื่อง โดยสนับสนุนส่งเสริม และยกระดับมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาแหล่งการศึกษา แหล่งการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน
5. **ด้านสิ่งแวดล้อม** เสริมสร้างให้เมืองแม่ฮ่องสอนเป็นเมืองน่าอยู่ สะอาด สวยงาม และปราศจากมลพิษ โดยส่งเสริมการดูแลพื้นที่สาธารณะ เสริมสร้างภูมิทัศน์เมือง จัดวางระบบผังเมืองเพื่อให้การพัฒนา เมืองเป็นไปอย่างมีทิศทางที่เหมาะสม พัฒนาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ และ ส่งเสริมการดูแลแหล่งน้ำ

6. **ด้านเศรษฐกิจ** เสริมสร้างให้เมืองแมฮ่องสอนเป็นเมืองแห่งการพึ่งตนเอง และดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพ จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ ขยายโอกาสให้ชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
7. **ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน** เสริมสร้างให้เมืองแมฮ่องสอนเป็นเมืองแห่งความสุข ปลอดภัย โดยการปรับปรุงจัดระบบการระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้าสาธารณะ ระบบประปา แหล่งน้ำสำรองให้เพียงพอพร้อมใช้ ครอบคลุมทุกชุมชน สนับสนุนให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง และเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยทุกชุมชน

ตารางที่ 4.1 ความสอดคล้องของแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่น และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2561 - 2564) (ฉบับทบทวน ปี 2562)	แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) เทศบาลเมือง แม่ฮ่องสอน	สังคม							เศรษฐกิจ				สิ่งแวดล้อม					ความ ร่วมมือ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับและพัฒนาการ ท องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศวิถีชีวิต วัฒนธรรม สุขภาพ และเกษตรปลอดภัย	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้าน ศาสนาและศิลป วัฒนธรรม																	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพคน แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อม ล้ำระดับคุณภาพชีวิตตามศาสตร พระราชฯ	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้าน สุขภาพและสวัสดิการ พื้นฐาน																	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพคน แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อม ล้ำระดับคุณภาพชีวิตตามศาสตร พระราชฯ	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การมี ส่วนร่วมชุมชนและการ บริหารจัดการที่ดี																	
[ไม่มียุทธศาสตร์ด้านการศึกษา]	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้าน การศึกษา																	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ พันพุทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้าน สิ่งแวดล้อม																	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มศักยภาพการคา การลงทุน และการค้าชายแดน	ยุทธศาสตร์ที่ 6 เศรษฐกิจ																	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาเพื่อเสริม สร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคง ตามแนวชายแดน	ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้าน สาธารณสุขปลอดภัยพื้นฐาน และความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน																	
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย																		

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน กับยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

แผนงานการพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2561 - 2565)	แนวทางการปรับแผน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง		
● ลดการเผาเตรียมพื้นที่การเกษตร โดยจัดทำข้อตกลงชุมชนเรื่องแนวกันไฟ อนุรักษ์สร้างความรับผิดชอบในการป้องกันไฟลาม และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุทางเกษตร	- ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม - โครงการสร้างจิตสำนึกและจัดตั้งกลุ่มแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่อเนื่องในชุมชนและสถานศึกษา - โครงการอนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ - โครงการสร้างเมืองสีเขียว - ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข - พื้นฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - โครงการอนุรักษ์ป้องกันแก้ไขมลพิษจากควันถนน	- สามารถบูรณาการประเด็นกับโครงการที่มีอยู่ เช่น การแก้ไขมลพิษท้องถิ่น และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว - เน้นการแก้ปัญหาการลดการเผา โดยประสานความร่วมมือกับภาคีชุมชนเกษตรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง - เน้นส่งเสริมความรับผิดชอบต่อชุมชน และการใช้ประโยชน์จากวัสดุการเกษตร
● จัดทำระบบแจ้งเตือนและมาตรการป้องกันกลุ่มเสี่ยงจากมลพิษ โดยติดตั้งระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศ และแจ้งเตือนมลพิษทางอากาศให้กับประชาชน กำหนดมาตรการในระดับคุณภาพอากาศต่าง ๆ เพื่อป้องกันกลุ่มเสี่ยง และจัดทำ safety zone ในภาวะวิกฤต	- ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม - โครงการสร้างจิตสำนึกและการจัดตั้งกลุ่มแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่อเนื่องในชุมชนและสถานศึกษา - โครงการอนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ - โครงการสร้างเมืองสีเขียว	- สามารถบูรณาการประเด็นกับโครงการที่มีอยู่ เช่น กลุ่มแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนและสถานศึกษา สามารถเพิ่มการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนมลพิษทางอากาศ - เน้นการดูแลป้องกันกลุ่มเสี่ยงโดยการประสานความร่วมมือกับชุมชนและสถานศึกษา และจัดทำ safety zone ในภาวะวิกฤต
● สร้างความตระหนัก และความรู้เรื่องปัญหาหมอกควันให้กับเยาวชน และชุมชน โดยการสร้างหน่วยการเรียนรู้เรื่องปัญหาหมอกควัน และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้การป้องกันตนเองจากผลกระทบ	- ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม - โครงการฝึกอบรมการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน/โรงเรียน/สถานที่ราชการ - ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและสวัสดิการพื้นฐาน - โครงการส่งเสริมสุขภาพและรักษาสีหน้า	- สามารถบูรณาการประเด็นกับโครงการที่มีอยู่ เช่น บูรณาการความรู้เรื่องปัญหาหมอกควัน (รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) เข้ากับหลักสูตรของสถานศึกษา และในโครงการอนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อม และสร้างจิตสำนึก

แผนงานการพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2561 - 2565)	แนวทางการปรับแผน
	ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม - โครงการสร้างจิตสำนึกและ การจัดตั้งกลุ่มแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่อเนื่องใน ชุมชนและสถานศึกษา - โครงการรณรงค์รักษา สิ่งแวดล้อมและมลภาวะ ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา - โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- บูรณาการความรู้การป้องกัน ตนเองจากผลกระทบใน โครงการฝึกอบรมต่าง ๆ และ โดยเครือข่ายชุมชนและ สถานศึกษา
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน		
● จัดทำฐานข้อมูลประชากรเด็กวัย เรียนในท้องถิ่น โดยเน้นข้อมูลเด็ก กลุ่มเปราะบาง	ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและ สวัสดิการพื้นฐาน - โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ประชาชนในเขตเมือง ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา - โครงการจัดทำระบบ สารสนเทศทางการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดท้องถิ่น	- สามารถบูรณาการประเด็นกับ โครงการที่มีอยู่ในการจัดทำ ฐานข้อมูลประชากรเด็กวัย เรียนในท้องถิ่นโดยเน้นข้อมูล เด็กกลุ่มเปราะบาง
● ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาโดย ภาคีต่าง ๆ ในชุมชน ตามศักยภาพ ความสนใจ และ ความเหมาะสมของเด็กแต่ละ ชุมชน	ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการที่ดี - โครงการประชาคมแผนเพื่อ การพัฒนา - โครงการส่งเสริมการจัดทำ แผนชุมชนและแผนพัฒนา เทศบาล ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา - สนับสนุนส่งเสริม และ ยกระดับมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาล	- สามารถบูรณาการประเด็นกับ ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วม ในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย ยุทธศาสตร์การจัด การศึกษา โดยภาคีต่าง ๆ ใน ชุมชน - เพิ่มภาคีตัวแทนเด็กและ เยาวชนในการร่วมวางแผน และขับเคลื่อน เช่น สภาเด็ก และเยาวชน หรือ เครือข่าย เด็กและเยาวชนในพื้นที่
● เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้เด็กและ เยาวชนที่สามารถส่งเสริมความ ถนัดและศักยภาพ	ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา - สนับสนุนให้มีเทคโนโลยี เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้การสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย	- เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้เด็ก และเยาวชน โดยส่งเสริมทั้ง การเรียนรู้ในห้องและนอก ห้องเรียน โดยมุ่งเน้นให้เด็ก และเยาวชนสามารถได้รับการ

แผนงานการพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2561 - 2565)	แนวทางการปรับแผน
	- สนับสนุนส่งเสริม และ ยกระดับมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาล	ส่งเสริมความถนัดและ ศักยภาพของตนเอง - ประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษา ชุมชน และ ภาคเอกชนในท้องถิ่นในการ สร้างพื้นที่การเรียนรู้ในเมือง
● สนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อให้ เด็กมีโอกาสเรียนและมีงานทำใน พื้นที่	ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา - สนับสนุนส่งเสริม และ ยกระดับมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาล	- สนับสนุนทุนการศึกษาโดย เทศบาล และประสานความ ร่วมมือกับภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนทุนการศึกษา สนับสนุนโอกาสในการเรียน และการมีงานทำสำหรับ เยาวชนในพื้นที่
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว		
● ตั้งเป้าหมายให้เมืองแม่ฮ่องสอน เป็นจุดบริการการท่องเที่ยวที่มี คุณภาพ มีอัตลักษณ์ และมี ความปลอดภัย โดยมุ่งเน้น ส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ - โครงการส่งเสริมอาชีพใน ชุมชน - โครงการส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการ - โครงการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้น เศรษฐกิจชุมชน (ถนนคนเดิน) - โครงการร้านค้าชุมชน	- สามารถบูรณาการประเด็นกับ โครงการที่มีอยู่ในยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ - มุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพใน โครงการเศรษฐกิจชุมชน - ประสานความร่วมมือกับพื้นที่ ใกล้เคียง ทั้งหน่วยงานราชการ ท้องถิ่น ภาคเอกชน ผู้ประกอบการในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นให้พื้นที่เทศบาลฯ เป็นศูนย์กลางการบริการ - เพิ่มการส่งเสริมให้เกิดการ ท่องเที่ยวในลักษณะการ ศึกษา ดูงานของหน่วยงาน ต่าง ๆ จากทั่วประเทศในช่วง ที่ไม่ใช่ฤดูท่องเที่ยวหลัก
● เมืองแม่ฮ่องสอนเป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ใกล้เคียง รวมถึงการขยายการท่องเที่ยวใน ลักษณะการศึกษาดูงานของ หน่วยงานต่าง ๆ ในช่วงที่ไม่ใช่ ฤดูท่องเที่ยวหลัก		

แผนงานการพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2561 - 2565)	แนวทางการปรับแผน
● ส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยรณรงค์การปลูกผักปลอดสารและการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างตราสัญลักษณ์สีเขียวของเมืองและรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกวัสดุธรรมชาติในชีวิตประจำวัน	ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและสวัสดิการพื้นฐาน - โครงการอบรมด้านสาธารณสุข - โครงการพัฒนาศักยภาพด้านสาธารณสุข ประเภทการส่งเสริมสุขภาพ - โครงการตลาดสดน่าซื้อและยกระดับมาตรฐานร้านอาหาร ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ - โครงการพืชผักสวนครัวลดรายจ่ายครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง - โครงการคัดแยกขยะลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ครัวเรือน - โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการโครงการร้านค้าชุมชน	- ประสานความร่วมมือกับภาคีและเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว - บูรณาการกับโครงการที่มีอยู่ในการเพิ่มประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนร่วมกับการส่งเสริมสุขภาพ และการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ - พิจารณาการสร้างตราสัญลักษณ์สีเขียวของเมืองให้กับกิจการสีเขียวในพื้นที่ เช่น ห้องพัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น
● พัฒนาศารสนเทศการท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอน รวบรวมข้อมูลและภูมิปัญญาจัดทำข้อมูลในรูปแบบการสื่อสารที่เข้าใจง่าย และเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงประสานข้อมูลกับหลักสูตรการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการที่ดี - โครงการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน - โครงการเทศบาลสัญจร ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา - โครงการมัคคุเทศก์น้อย	- พัฒนาศารสนเทศการท่องเที่ยว โดยรวบรวมข้อมูลและภูมิปัญญา จัดทำระบบข้อมูล และจัดทำสื่อในรูปแบบการสื่อสารที่เข้าใจได้ง่าย พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านสื่อที่หลากหลายมากขึ้น - ประสานข้อมูลจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ รวมทั้งภาคเอกชน และชุมชน - เพิ่มการบูรณาการข้อมูลกับหลักสูตรการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน กับแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการจัดการคุณภาพอากาศในหน้าแล้ง มีแนวทางการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการ 3 มาตรการ ได้แก่ 1) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (การแก้ไขปัญหามลพิษในระยะเร่งด่วนและในช่วงวิกฤต เดือนมกราคม - เมษายน) 2) การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง และ 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ 20 ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. 2560 - 2564 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการมลพิษ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2561 - 2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2562 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน มีแนวทางการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน มีการดำเนินงานสนับสนุนงบประมาณให้จังหวัดในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ฉบับทบทวนปี 2562 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคน แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตตามศาสตร์พระราชา เป้าประสงค์ที่ 2 เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว มีแนวทางการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2564 ของกรมการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาห่วงโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการจัดการด้านการท่องเที่ยวแบบองค์รวม ยุทธศาสตร์การยกระดับการท่องเที่ยวไทยให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน (Community-Based Tourism: CBT Thailand) โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ

เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2561 - 2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ฉบับ ทบทวนปี พ.ศ. 2562 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต วัฒนธรรม สุขภาพและเกษตรปลอดภัย และยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน และการค้า ขยายแดน เป้าประสงค์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาสนับสนุนผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้มี ศักยภาพสามารถแข่งขันได้ และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แม่ฮ่องสอน ในยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนและการส่งเสริมรายได้ ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต และ ยุทธศาสตร์ด้านการ ท่องเที่ยว

ภาคผนวก

ตารางตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย SDG

องค์ประกอบ	เป้าประสงค์	ข้อเสนอตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	เมืองทำได้ดี ต่อ ยอดต่อไป	เมืองมีศักยภาพ บรรลุ SDG	เมืองยังไม่ได้ ดำเนินการ SDG	เป้าหมาย ปี 2573	เกณฑ์มาตรฐาน/วิธีการวัดผล	ที่มาของข้อมูลสำหรับเทศบาล
ด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต (Basic Infrastructure for Quality of Life)								
1. สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ	2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะ ที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบางอื่น รวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหาร ที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี 2573	2.1.1 ร้อยละของประชากรในท้องถิ่นที่มีภาวะทุพโภชนาการ ต่อ จำนวนประชากรทั้งหมด จำแนกตามช่วงอายุ (ภาวะทุพโภชนาการ: อ้วน เตี้ย ผอม โดยเฉพาะเด็ก 0-5 ปี และ 6-14 ปี)	< 20 %	20-25%	> 25 %	0%	Prevalence of undernourishment (% population) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (อ้างอิง : สถานการณ์ ประเทศ 25% / สถานการณ์โลก 23% : FAO 2019)	สำนักงานการประถมศึกษา / สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด
	4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคน สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีมัธยมศึกษา ที่มีคุณภาพ เทาเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นาไปสู่ ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี 2573	4.1.1 ร้อยละของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ต่อจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมด ที่มีความสามารถตาม เกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อยใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้าน คณิตศาสตร์	> 95 %	90 - 95%	< 90 %	100%	จปฐ. = คนอายุ15-60 ปี เต็ม อ่าน เขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ทุกคน (อ้างอิง : ค่าเป้าหมาย จปฐ. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย / สถานการณ์ประเทศไทย 90-95% กระทรวงศึกษาธิการ)	สำนักงานสถิติจังหวัด
	6.1 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี 2573	6.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่ได้รับบริการน้ำดื่มที่ ปลอดภัย และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ต่อจำนวนครัวเรือน ทั้งหมด (ปริมาณน้ำดื่มที่ปลอดภัยขั้นต่ำ 5 ลิตร/คน/วัน)	> 99 %	99 - 95%	< 95 %	100%	Population using at least basic drinking water services (%) / Population using safely managed water services (%) (อ้างอิง : ค่าเป้าหมาย จปฐ. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)	สำนักงานสถิติจังหวัด/การประปา ส่วนภูมิภาค
	6.2 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงสุขอนามัยที่ พอเพียงและเป็นธรรมและยุติการขับถ่ายในที่โล่ง โดย ให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิงและกลุ่มที่อยู่ใต้สถานการณ์ ที่เปราะบาง ภายในปี 2573	6.2.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่มีส่วนที่ถูกละเลย ต่อ จำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยเฉพาะครัวเรือนที่อยู่ในสถานการณ์ เปราะบาง เช่น ชุมชนแออัด	> 99 %	99 - 95%	< 95 %	100%	Population using at least basic sanitation services (%) JMP-WHO+UNICEF (2019) (อ้างอิง : ค่า เป้าหมาย จปฐ. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)	สำนักงานสถิติจังหวัด
	7.1 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงการบริการ พลังงานสมัยใหม่ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ และ เชื่อถือได้ ภายในปี 2573	7.1.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่เข้าถึงไฟฟ้าหรือพลังงาน ทางเลือกอื่น ๆ ที่เชื่อถือได้ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ ต่อจำนวน ครัวเรือนทั้งหมด	> 99 %	99 - 95%	< 95 %	100%	Access to electricity (% population) SE4All (2019) (อ้างอิง : กระทรวงพลังงาน)	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
	9.c การเพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการ สื่อสาร และพยายามที่จะจัดให้มีการเข้าถึง อินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่สามารถจ่าย ได้สำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดภายใน ปี 2563	9.c.1 ร้อยละของครัวเรือนในท้องถิ่นที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และ/หรือ ร้อยละของพื้นที่เมืองที่ สามารถเข้าถึงสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wi-Fi) สาธารณะ ต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด (รวมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ)	> 70 %	65 - 70%	< 65 %	100%	Population using the internet (%) / Mobile broadband subscriptions (per 100 inhabitants) ITU (2019) (อ้างอิง : ค่าเฉลี่ยประเทศ 67% สำนักงาน สถิติแห่งชาติ 2561)	สำนักงานสถิติจังหวัด
	11.2 จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับ ทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยาย การขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่ อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความ บกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573	11.2.1 ร้อยละของระยะทางถนนในท้องถิ่นที่มีบริการขนส่ง สาธารณะ (ทุกประเภท) และเส้นทางจักรยาน ที่สามารถเข้าถึง ได้และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อผู้หญิง เด็ก ผู้มีความ บกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ต่อระยะทางถนนทั้งหมด	> 60 %	50-60%	< 50 %	75%	กระทรวงคมนาคม (อ้างอิง : ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบ คมนาคมขนส่งของไทยระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กระทรวงคมนาคม)	เทศบาล

องค์ประกอบ	เป้าประสงค์	ข้อเสนอตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	เมืองทำได้ดี ต่อ ยอดต่อไป	เมืองมีศักยภาพ บรรลุ SDG	เมืองยังไม่ได้ ดำเนินการ SDG	เป้าหมาย ปี 2573	เกณฑ์มาตรฐาน/วิธีการวัดผล	ที่มาของข้อมูลสำหรับเทศบาล
2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	11.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัย และการบริการพื้นฐานที่พอเพียง ปลอดภัย และใน ราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573	11.1.1 ร้อยละของครัวเรือนที่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และ บ้านมีสภาพคงทนถาวร ต่อครัวเรือนทั้งหมด (มีความมั่นคงทาง สิทธิที่อยู่อาศัย และความมั่นคงทางสภาพแวดล้อม)	100%	-	< 100%	100%	(อ้างอิง : ค่าเป้าหมาย จปฐ. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)	สำนักงานสถิติจังหวัด
	11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่อง ทางร่างกาย ภายในปี 2573	11.7.1 ร้อยละของ พื้นที่สาธารณะ (สถานที่ที่ใช้ประโยชน์ สาธารณะสำหรับทุกคน) ที่มีการดูแลด้านความปลอดภัย และมีการ ออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อคนทุกกลุ่ม (universal design) ต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด	> 25	20 - 25 %	< 20%	25%	(อ้างอิง : เป้าหมายจากแนวทางการจัดการพื้นที่สีเขียว ยั่งยืน (สผ. 2562)	เทศบาล
3. ความปลอดภัย	3.6 ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทาง ถนนทั่วโลกครึ่งหนึ่ง ภายในปี 2563	3.6.1 อัตราส่วนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในท้องถิ่น ต่อ ประชากร 100,000 คน	< 5.0 ต่อ 100,000 ประชากร	5.0 - 8.0 ต่อ 100,000 ประชากร	> 8.0 ต่อ 100,000 ประชากร	5 ต่อ 100,000 ประชากร	(อ้างอิง : Traffic deaths rate (per 100,000 population) 3.2 WHO 2019/ ค่าเฉลี่ยของประเทศ 5 ต่อแสนประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)	กระทรวงคมนาคม
	16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ	16.1.1 อัตราส่วนประชากรที่ได้รับ ความรุนแรงทางร่างกาย จิตใจ หรือทางเพศ ต่อประชากร 100,000 คน หรือ จำนวน ผู้เสียหายจากคดีอาญาที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต หรือเสีย ทรัพย์สินในท้องถิ่น ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (จำแนกตามเพศและช่วง อายุ หากสามารถจำแนก)	ลดลงจากปีฐาน	-	เพิ่มขึ้นจากปีฐาน	ลดลงไม่น้อย กว่า 75 % จากปีฐาน	เปรียบเทียบปีฐาน - คณะผู้วิจัย / WHO (ค่าเฉลี่ยของ ประเทศ 105 ต่อ 100,000 ประชากร สศช. 2561)	สถานีตำรวจ /สำนักงานสถิติจังหวัด
ด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)								
4. คุณภาพทรัพยากรสิ่งแวดล้อม	6.3 ยุกระดับคุณภาพน้ำ โดยลดมลพิษ ขจัดการทิ้ง ขยะและลดการปล่อยสารเคมีและวัสดุอันตราย ลด สัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และ เพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ทั่วโลก ภายในปี 2573	6.3.2 ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำผิวดินสาธารณะในและ โดยรอบท้องถิ่น (เช่น ทะเล, ทะเลสาบ, แม่น้ำ, คลอง, สระน้ำ) ที่ มีคุณภาพน้ำได้มาตรฐานตามประเภทการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำผิวดิน ต่อจำนวนแหล่งน้ำทั้งหมด (คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี WQI = 71-90)	> 80%	75 - 80 %	< 75 %	80%	มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (ประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ณ.8 พ.ศ.2537) (อ้างอิง : คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ใน เกณฑ์ดีร้อยละ 80 แผนจัดการสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564)	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
	7.2 เพิ่มสัดส่วนของพลังงานทดแทนในการ ผสมผสานการใช้พลังงานของโลก ภายในปี 2573	7.2.1 ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทนในท้องถิ่น ต่อการใช้ พลังงานขั้นสุดท้ายทั้งหมด (พลังงานทดแทน ประกอบด้วย พลังงานหมุนเวียน (เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ลม น้ำ ชีวมวล ก๊าซ ธรรมชาติ ความร้อนใต้พิภพ น้ำขึ้นน้ำลง และคลื่น) เชื้อเพลิง ชีวภาพ และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ที่ใช้ทดแทนปิโตรเลียม)	>15%	10-15 %	< 10%	25.00%	Share of renewable energy in total final energy consumption (%) - World Bank (2019) (อ้างอิง : สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนของประเทศ 15.48% กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน 2561)	กระทรวงพลังงาน
	11.4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครอง มรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก	11.4.1 ร้อยละของงบประมาณของท้องถิ่นในแผนงานและ โครงการด้านการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติ ต่องบประมาณทั้งหมดของ ท้องถิ่น	เพิ่มขึ้นจากปีฐาน		ลดลงจากปีฐาน	เพิ่มขึ้นไม่น้อย กว่า 50 % จากปีฐาน	เปรียบเทียบปีฐาน	เทศบาล

องค์ประกอบ	เป้าประสงค์	ข้อเสนอตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	เมืองทำได้ดี ต่อ ยอดต่อไป	เมืองมีศักยภาพ บรรลุ SDG	เมืองยังไม่ได้ ดำเนินการ SDG	เป้าหมาย ปี 2573	เกณฑ์มาตรฐาน/วิธีการวัดผล	ที่มาของข้อมูลสำหรับเทศบาล
5. การจัดการมลพิษ	6.3 ยกระดับคุณภาพน้ำ โดยลดมลพิษ จัดการทั้งขยะและการปล่อยสารเคมีและวัสดุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครั้งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ทั่วโลก ภายในปี 2573	6.3.1 ร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างปลอดภัย และร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ต่อ ปริมาณน้ำเสียทั้งหมด	> 50%	25.0 - 50%	< 25.0%	50%	ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครั้งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ - เป้าหมาย SDG	อจน./เทศบาล
	11.6 ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อม ต่อหัวประชากร โดยรวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศและการจัดการของเสียของเทศบาลและอื่น ๆ ภายในปี 2573	11.6.1 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยในท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บ และกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ต่อปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด	> 75%	70-75%	< 70%	100%	เป้าหมายแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ ประเทศ (2559-2564) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทสจ. /เทศบาล
		11.6.2 จำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5 และ PM10) ในท้องถิ่นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	> 75%	70-75%	< 70%	100%	ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI) มาตรฐานจากประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทสจ.
6. การรับมือภัยพิบัติ	11.5 ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ และลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573	11.5.1 อัตราส่วนผู้เสียชีวิต ผู้สูญหาย และผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในท้องถิ่น ต่อประชากร 100,000 คน (จำแนกตามเพศ กลุ่มรายได้ และความบกพร่องทางร่างกาย หากสามารถจำแนก)	ลดลงจากปีฐาน		เพิ่มขึ้นจากปีฐาน	ลดลงจากปีฐานไม่น้อยกว่า 75 %	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	ปภ จังหวัด
		11.5.2 มูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นอันเนื่องมาจากภัยพิบัติต่าง ๆ (อาทิ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง) รวมทั้งจากความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและการบริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ	ลดลงจากปีฐาน		เพิ่มขึ้นจากปีฐาน	ลดลงจากปีฐานไม่น้อยกว่า 75 %	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	ปภ จังหวัด
	11.๖ ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิคุ้มกันทางต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ ให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573	11.๖.2 ร้อยละของงบประมาณของท้องถิ่นและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ต่องบประมาณทั้งหมด	> 10 %	5 - 10 %	< 5 %	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10 %	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	เทศบาล

องค์กรประกอบ	เป้าประสงค์	ข้อเสนอตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	เมืองทำได้ดี ต่อ ยอดต่อไป	เมืองมีศักยภาพ บรรลุ SDG	เมืองยังไม่ได้ ดำเนินการ SDG	เป้าหมาย ปี 2573	เกณฑ์มาตรฐาน/วิธีการวัดผล	ที่มาของข้อมูลสำหรับเทศบาล
	13.3 พัฒนาการศึกษา การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัยล่วงหน้า	13.3.1 ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับในท้องถิ่นที่มีหลักสูตรหรือกิจกรรมสร้างความตระหนักและความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัยล่วงหน้า ต่อจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด	>50%	30-50%	<30%	100%	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	เทศบาล/สถานศึกษาในพื้นที่/กระทรวงศึกษาฯ
		13.3.2 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมการสร้างความตระหนักและความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว และการลดผลกระทบ ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ในท้องถิ่น รวมถึงการมีระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่ได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกความเสี่ยงของท้องถิ่น	มี		ไม่มี	มี และได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	เทศบาล/สถานศึกษาในพื้นที่/กระทรวงศึกษาฯ
ด้านการเติบโตและประสิทธิภาพ								
7. การจ้างงาน	8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่สมควร ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และส่งเสริมการเกิดและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ซึ่งรวมถึงผ่านทาง การเข้าถึงบริการทางการเงิน	8.3.1 อัตราการเติบโตของผู้ประกอบการและการจ้างงานนอกภาคการเกษตรในท้องถิ่น (รวมถึงผู้ประกอบการร้านค้า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก และวิสาหกิจชุมชน)	เพิ่มขึ้น 3%	เพิ่มขึ้น 1-3%	ไม่เพิ่มขึ้นหรือลดลง	เพิ่มขึ้น 10%	คณะผู้วิจัย (อ้างอิง : สถานการณ์ประเทศ ประมาณ 3% ต่อปี)	สำนักงานสถิติจังหวัด/เทศบาล
	8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชนและผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี 2573	8.5.2 ร้อยละของหน่วยงานและสถานประกอบการในท้องถิ่นที่มีการจ้างงานผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ ต่อจำนวนหน่วยงานและสถานประกอบการที่จดทะเบียนทั้งหมดในท้องถิ่น	>90%	80-90%	<80%	100%	คณะผู้วิจัย (อ้างอิง : สถานการณ์ประเทศ ทั้งการจ้างงานและส่งเงินสมทบ)	สำนักงานสถิติจังหวัด/เทศบาล
	8.9 ภายในปี 2573 ออกนโยบายและนำไปปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	8.9.1 (ตัวชี้วัดทางเลือกสำหรับเมืองท่องเที่ยว) อัตราการเติบโตของรายได้ จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น (รวมถึงจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน)	> 5%	4 -5 %	< 4 %	เติบโต 10 %	คณะผู้วิจัย (อ้างอิง : สถานการณ์ประเทศ เติบโต ประมาณ 4-5%)	สำนักงานสถิติจังหวัด
8. วิถีการดำเนินชีวิตและการผลิตที่ยั่งยืน	12.5 ลดการผลิตของเสียโดยการป้องกัน การลดการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำมาใช้ซ้ำ ภายในปี 2573	12.5.1 ร้อยละของวัสดุที่ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ในท้องถิ่น (รวมถึงจากการดำเนินงานในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน หากมี)	> 35%	30-35%	< 30 %	> 30%	แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดเป้าหมายให้มีอัตราการนำกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ (ปัจจุบันค่าเฉลี่ยประเทศ 34%)	เทศบาล/ทสจ.
	12.7 ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาคสาธารณะที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ความสำคัญของประเทศ	12.7.1 ร้อยละของรายการ หรือค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานในเทศบาล ต่อปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการทั้งหมด ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา	>10%	5-10 %	< 5%	10%	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย (อ้างอิง : ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม http://gp.pcd.go.th/)	เทศบาล

องค์ประกอบ	เป้าประสงค์	ข้อเสนอตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	เมืองทำได้ดี ต่อ ยอดต่อไป	เมืองมีศักยภาพ บรรลุ SDG	เมืองยังไม่ได้ ดำเนินการ SDG	เป้าหมาย ปี 2573	เกณฑ์มาตรฐาน/วิธีการวัดผล	ที่มาของข้อมูลสำหรับเทศบาล
	12.a สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น	12.a.1 ร้อยละของจำนวนหน่วยงาน และสถานประกอบการในท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เช่น สถานประกอบการที่ได้รับสิทธิบัตรสีเขียว โรงงานที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว หรือมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม) ต่อจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด	>20 %	5-10%	<5%	20%	คณะผู้วิจัย	เทศบาล
ด้านความเท่าเทียมและการนับรวมทุกกลุ่มคน (Equity and Social Inclusion)								
9. ความเท่าเทียมด้านรายได้	1.1 ภายในปี 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรงทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันวัดจากคนที่มีความใช้จ่ายรายหัวต่ำกว่า \$1.25 ต่อวัน	1.1.1 ร้อยละของจำนวนประชากรในท้องถิ่นที่ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด หรือร้อยละผู้มีงานทำในท้องถิ่นที่ครองชีพด้วยรายได้ต่ำกว่า 60 บาทต่อวัน ต่อจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด	0 - 5 %	5 - 10 %	> 10 %	0%	สัดส่วนคนจนเฉลี่ยประเทศไทย 8.6% (สศช. 2561)	กระทรวงแรงงาน
	8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชนและผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี 2573	8.5.1 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมง ของผู้มีงานทำในท้องถิ่น จำแนกตามอาชีพ เพศ อายุ และความบกพร่องของร่างกาย (เท่าที่สามารถจำแนกได้)	> 30 บาท ต่อ ชั่วโมง	20-30 บาทต่อ ชั่วโมง	< 20 บาทต่อชั่วโมง	40 บาทต่อ ชั่วโมง	ค่าเฉลี่ยประเทศไทย	ค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ คือ 321.50 ต่อวัน (คิด 8 ชั่วโมงต่อวัน) - ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย / สำนักงานสถิติแห่งชาติ
10. ความเท่าเทียมหญิงชาย	5.5 สร้างหลักประกันว่าผู้หญิงมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพและมีโอกาสที่เท่าเทียมในการเป็นผู้นำในทุกระดับของการตัดสินใจในทางการเมือง เศรษฐกิจ และภาคสาธารณะ	5.5.1 ร้อยละของจำนวนผู้หญิงที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สมาชิกสภา กรรมการบริหารองค์กรชุมชนต่าง ๆ และผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ต่อจำนวนผู้ดำรงตำแหน่งทั้งหมด	>30 %	15-30 %	< 15 %	30%	คณะผู้วิจัย (อ้างอิง : ค่าเฉลี่ยทั่วโลก 15%)	เทศบาล
ด้านธรรมาภิบาลการบริหารจัดการเมือง (Governance)								
11. การมีส่วนร่วม	11.3 ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี 2573	11.3.2 การมีส่วนร่วม (ในการแสดงความคิดเห็น-ร่วมวางแผน-ดำเนินงาน-ติดตามผล) และความครอบคลุมของกลุ่มประชากรที่เข้าร่วมในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมือง (ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงและโดยอ้อม รวมถึงกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ)	มีระดับการมีส่วนร่วม 4 ด้าน และมีประชาชนเข้าร่วมทุกกลุ่ม	มีระดับการมีส่วนร่วม 3 ด้าน และมีประชาชนเข้าร่วมมากกว่า 2 กลุ่ม	มีระดับการมีส่วนร่วม 2 ด้าน และมีประชาชนเข้าร่วมน้อยกว่า 2 กลุ่ม	มีการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน ทุกกลุ่ม	ระดับการมีส่วนร่วม/ ดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (HAI) ดัชนีคุณภาพชีวิตคนไทย (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)	เทศบาล
12. ความโปร่งใส		16.6.1 กระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่นที่โปร่งใส ประกอบด้วย มีคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีการเปิดเผยข้อมูล มีการรับและตอบสนองต่อข้อร้องเรียน	มีกระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น 3 ด้าน	มีกระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น 2 ด้าน	มีกระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น 1 ด้าน	มีกระบวนการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น 3 ด้าน	คณะผู้วิจัย	เทศบาล
13. ประสิทธิภาพ	16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ	16.6.2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการสาธารณะในท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ	> 95 %	90-95%	< 90 %	100%	(อ้างอิง : ผลการสำรวจระดับประเทศ ความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะที่รัฐและท้องถิ่นจัดให้ประชาชน = 93.1% (ความเชื่อมั่นต่อสถาบันต่างๆ และความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะ พ.ศ. 2560 สถาบันพระปกเกล้า 2561)	เทศบาล

องค์ประกอบ	เป้าประสงค์	ข้อเสนอตัวชี้วัด SDGs เมืองยั่งยืน	เมืองทำได้ดี ต่อ ยอดต่อไป	เมืองมีศักยภาพ บรรลุ SDG	เมืองยังไม่ได้ ดำเนินการ SDG	เป้าหมาย ปี 2573	เกณฑ์มาตรฐาน/วิธีการวัดผล	ที่มาของข้อมูลสำหรับเทศบาล
14. หุ้นส่วนความร่วมมือ	17.17 สนับสนุนและส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐ-ภาคเอกชน และประชาสังคม โดยสร้างบนประสบการณ์และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรของหุ้นส่วน	17.17.1 จำนวน ประเภท และงบประมาณในแผนงานและโครงการด้านความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน และประชาสังคมในท้องถิ่น	เพิ่มขึ้น > 10% ต่อปี	เพิ่มขึ้น 5-10% ต่อปี	เพิ่มขึ้น <5% ต่อปี	เพิ่มขึ้น >10% ต่อปี	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	เทศบาล
15. ข้อมูลและการติดตามผล	17.18 ยกย่องการสนับสนุนด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ให้เพิ่มการมีอยู่ของข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลาและเชื่อถือได้ ที่จำแนกตามรายได้ เพศ อายุ เชื้อชาติพันธุ์ สถานะการอพยพ ความพิการ ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามบริบทของประเทศ ภายในปี 2563	17.18.1 มีระบบรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และเชื่อถือได้ ที่จำแนกตามลักษณะประชากร (เช่น รายได้ เพศ อายุ ชาติพันธุ์ ความบกพร่องของร่างกาย) และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นของท้องถิ่นในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมือง	มี		ไม่มี	มีมีระบบ รวบรวมและ จัดเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และ เชื่อถือได้ที่ใช้ ในการวางแผน และตัดสินใจ	เปรียบเทียบปีฐาน คณะผู้วิจัย	เทศบาล

ยุทธศาสตร์การพัฒนายั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

โครงการแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน
โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย

ดำเนินงานโดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
ภายใต้การสนับสนุนจาก
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
และความร่วมมือกับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน